

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS – TUESDAY, LIEPOS – JULY 14, 2009 • Vol. C Nr. 132

Kaina 75 c.

Prisaikdinta naujoji Lietuvos Respublikos prezidentė

Vilnius, liepos 12 d. (ELTA) – Sekmadienį iškilingame Seimo posėdyje, vykusiame istorinėje Kovo 11-osios salėje, prisiekė išrinktoji Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė. Po priesaikos, kurią priėmė Konstitucinio Teismo pirmininkas Kęstutis Lapinskas, prezidentė D. Grybauskaitė pradėjo eiti savo pareigas. Perėmusi valstybės vairą prezidentė žadėjo būti aktyvi šalies vadovė. Po iškilingo Seimo posėdžio Katedros aikštėje naujai prisaikdintai prezidentei D. Grybauskaitei buvo pristatyti Lietuvos ginkluotųjų pajėgų vadai, vėliavos ir padalinių būriai. Valstybės vairą D. Grybauskaitei perdavė kadenciją baigęs prezidentas Valdas Adamkus.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

D. Grybauskaitė susitiko su ministrais

Vilnius, liepos 13 d. (ELTA) – Prezidentei Daliai Grybauskaitei didelių abejonių kelia Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (SADM) veikla. Šalies vadovė socialinės apsaugos srityje siūlo imtis neatidėliotinių struktūrinių pertvarkų. Ar išliks šios ministerijos vadovo poste Riman-tas Jonas Dagys, paaiškės netrukus. Pirmąją savo darbo dieną D.

Grybauskaitė susitiko su laikinai pareigas einančiais socialinės apsaugos ir darbo ministru R. J. Dagiu ir energetikos ministru Arvydu Sekmoku. Kaip po susitikimo sakė prezidentės atstovas spaudai Linas Balsys, susitikime su R. J. Dagiu buvo išsamiai aptarta dabartinė socialinės apsaugos padėtis, „Sodros“ biudžetas, vykstančios pertvarkos.

Pasak D. Grybauskaitės, būtina kuo skubiau taisyti padėtį ir pateikti vieną, konkretų gerą planą, kaip Lietuva išbris iš susidariusios krizės socialinėje srityje. Jos įsitikinimu, būtina ne lopyti „Sodros“ skyles, o skubiai imtis struktūrinių pertvarkų.

D. Grybauskaitė laikinajam energetikos ministrui A. Sekmoku didelių priekaištų dėl jo vadovaujamos

ministerijos veiklos neturėjo.

Pokalbyje su laikinuoju ministru valstybės vadovė pabrėžė būtinybę sėkmingai vykdyti elektros jungties į Švediją „Swedlink“ tiesimo darbus, išardyti nacionalinio investuotojo „LEO LT“ bendrovę bei daugiau dėmesio skirti alternatyviai energetikai.

Rusija patenkinta veteranų kapais

Vilnius, liepos 13 d. (BNS) – Rusijos ambasadorius Vladimir Čchikvadze teigia, jog Lietuvoje gerai rūpinamasi Antrojo pasaulinio karo veteranų kapais. Pirmadienį sostinės Antakalnio kapinėse vykusiose iškilmėse Antrojo pasaulinio karo veteranai, minėdami 65-ąsias nacistinės Vokietijos pajėgų išstūmimo iš Vilniaus metines, padėjo vainikus ant žuvusių kovos draugų kapų.

V. Čchikvadze teigė, jog artėja dvišalio Lietuvos ir Rusijos susitarimo dėl palaidojimų pasirašymas. „Susitarimas bus panašus į tą, kuris buvo pasirašytas su Latvija, jame bus paaiškinti visi su palaidojimais susiję teisiniai aspektai. Tai atminimas, istorija. Istoriją reikia gerbti“, – kalbėjo Rusijos ambasadorius

Diplomatas teigiamai įvertino „Misiją Sibiras“ rengiančio Lietuvos jaunimo veiklą. „Iš Lietuvos į Rusiją, Sibirą, važiuoja jaunimas, kurie tvarko ištremtų lietuvių kapus. Manau, kad tai teisinga, manau, kad tai teisingas sumanymas“, – aiškino V. Čchikvadze.

Lietuva žydams grąžins 113 mln. litų ir du pastatus

Andrius Kubilius
Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Vilnius, liepos 13 d. (ELTA) – Už prieškario metais turėtą turtą žydams bus grąžinta 113 mln. litų. Į šią sumą bus įskaičiuota ir dviejų pastatų Vilniuje vertė. Toks sprendimas buvo priimtas pirmadienį vykusiame Vyriausybės positarime. Pasak laikinojo teisingumo ministro Remigijaus Šimašiaus, tai galutinis Vyriausybės sprendimas. Laikinais pareigas einan-

tis premjeras Andrius Kubilius taip pat teigė, jog toks įstatymo projektas bus iškart siunčiamas į Seimą, o rudenį pradėtas svarstyti.

Vyriausybės vadovas sakė, kad didesnės sumos prašančioms žydų organizacijoms bus atsakyta neigiamai. „Kalbėjau si su Amerikos žydų komiteto tarptautinių reikalų direktoriumi Andrew Baker. Jis sakė, kad ankstesnė Vyriausybė žadėjo 170 mln. litų. Tačiau ši suma atsirado 2006–2007 metais, pagal tuometinę pastatų vertę. Nuo tada nekilnojamojo turto kaina nukrito“, – sakė A. Kubilius.

Anksčiau dabartinė Vyriausybė buvo numačiusi žydams kompensacijas pradėti mokėti nuo 2012 metų. Naujajame įstatymo projekte numatyta žydų bendruomenei atiduoti 2 mln. litų vertės buvusią žydų biblioteką Žemaitijos gatvėje ir 15 mln. litų vertės žydų muziejų Pylimo gatvėje. Taip pat numatyta, kad 3 mln. litų bus išmokėti iškart, nelaukiant 2012 metų. Šie pinigai bus skirti nuo holokausto nukentėjusiems Lietuvos žydams remti.

Šiame numeryje:

- Sveikata. Apie CoQ10.
- Ivairios žinutės (p. 2)
- Prezidentė kviečia Lietuvą taikytis (p. 3)
- LA Šv. Kazimiero lit. m. klos metai buvo turiningi ir turtingi (p. 4–5, 9)
- „XX a. slaptieji archyvai“ (p. 5, 9)
- PLB XIII seimo antra diena (p. 6)
- Lydi šventadienis (p. 8)
- Atsiminimai (51) (p. 9)
- Dainų šventės galerija (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.47 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-13-09

PERIODICALS

Redakcijos žodis

Liepos 12 d. prisaikdintos naujos Lietuvos Respublikos Prezidentės Dalios Grybauskaitės iškilmių metu LR Seimo nariai gavo pirmąją pamoką. Ir ne bet kokią – o lietuvių kalbos. Kaip pastebi Lietuvos žiniasklaida, plačiai aprašiusi Prezidentės inauguracijos iškilmes, aukštiesiems Lietuvos pareigūnams sunkiai sekėsi taisyklingai sukirčiuoti šalies vadovės pavardę. Dauguma jų Grybauskaitės pavardę bandė kirčiuoti visai, tik ne su tvirtaprade priegaide, kai pabrėžiama ne „i“, bet „a“ raidė. Pavyzdžiui, taip pat, kaip žodyje „mergaitė“. Vienintelis Seimo pirmininkas Arūnas Valinskas neturėjo bėdų, naudodamas Grybauskaitės šauksmininko arba vardininko linksnius. Gal ir teisybę sako kai kurie politikos apžvalgininkai, jog naujoji šalies vadovė nebus toks minkštas riešutėlis.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuončiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SVEIKATOS KLAUSIMAIS

Gyd. ONA RADZEVIČIENĖ

Apie CoQ10

Pastaruoju metu buvo atlikta daug tyrimų apie koenzimą Q10 (CoQ10 – žinoma kaip *ubiquinone* ir *ubiquinol* pavadinimais.)

CoQ10 – tai enzimas, padidinan-
tis mitochondrijų (ląstelių) energiją
organizme ir ypač širdyje. Su amžiu-
mi enzimo Q10 mūsų organizme
mažėja, be to, vartojant vaistus kaip
„Lipitor“, „Mevacor“, „Zocor“, Q10
kiekis dar labiau sumažėja.

Minėti vaistai yra gana plačiai
vartojami mažinti cholesterolio kie-
kiui kraujyje. Jie mažina cholesterolio
kiekį veikdami kepenų enzimus ir
kartu slopindami CoQ10 gaminimą
kepenyse.

Jau 1990 m. kai kurios vaistus
gaminančios kompanijos bandė ga-
minti cholesterolį mažinančius pre-
paratus kaip „Mevacor“ kartu su
CoQ10. Bet tai nebuvo įgyvendinta
galbūt dėl to, kad kiekvienas asmuo
CoQ10 gali be problemų įsigyti. Blo-
gai yra tai, kad dažnai gydytojai ne-
pataria vartoti cholesterolį mažinan-
čius vaistus kartu su CoQ10.

Kardiologas Stephen Sinatra
reikalauja visiems širdies sutrikimus
turintiems ligoniams vartoti CoQ10
ir cholesterolį mažinančius vaistus
išrašo tik „būtinais“ atvejais. Tai li-
goniai, kurie jau turėjo širdies infark-
tą ar yra po širdies operacijų. Gydy-
tojas pasisako prieš cholesterolį maži-
nančių vaistų vartojimą asmenims,
turintiems tik riziką susirgti širdies
ligomis dėl aukšto cholesterolio kie-
kio. Asmenims, vyresniems nei 65
metai, turintiems didelį cholesterolio
kiekį, kardiologas pataria vartoti
vaistus ypač atsargiai dėl galimo
kepenų pakenkimo. Tuo labiau, kad
yra žinoma, jog senstant mūsų
kepenų sugebėjimas detoksikuoti
(nukenksminti) chemines medžiagas
silpnėja ir mažėja.

Dr. Robert Rowen apžvelgia stu-
dijas, paskelbtas prieš keletą metų
„American Journal of Cardiology“.
Studijos parodė, kokį poveikį sveika-
tai turėjo cholesterolį mažinančių
vaistų vartojimas asmenims, kurie
buvo sveiki, bet turėjo didelį choles-
terolio kiekį. Studijose dalyvavo 14
asmenų, kurių vienintelis sveikatos
rizikos veiksnys buvo padidėjęs cho-
lesterolio kiekis. Asmenys sutiko var-
toti vaistą „Lipitor“. Tiriant keletą
savaičių 10 iš 14 asmenų išsivystė
diastolės sutrikimai (diastolė – šir-
dies ciklo fazė, kurios metu širdis
atsipalaiduoja, „ilsisi“). Diastolės su-
trikimas yra vienas iš pagrindinių
kritinių širdies veiklos sutrikimų
(congestive heart failure – CHF).

Siems ligoniams buvo paskirta
CoQ10 100 mg kapsulės 3 kartus per
dieną. Šešiams iš jų diastolė iš dalies
atsistatė, keturiems – visiškai atsista-
tė ir tik viename ligonyje nebuvo pa-
stebėta pagerėjimo.

2004 m. rugpjūčio mėnesio žur-
nale „Life Extension“ aprašomos stu-
dijos, kaip ligoniai su kritiniu inkstų
veiklos sutrikimu (endstate kidney
failure), vartodami CoQ10 180 mg
per dieną, pagerindavo inkstų veiklą
ir prailgindavo laiką tarp dializių.
Papildomos studijos įrodė teigiamą
CoQ10 poveikį esant neurologiniams
sutrikimams, taip pat vėžinių ląstelių
augimo sulėtėjimą esant prostatos
vėžiui.

Neseniai buvo įrodyta, kad orga-
nizmas lengviau įsisavina CoQ10
ubiquinol formą nei ubiquinone. Jei
jūs vartojate cholesterolio kiekį maži-
nančius vaistus, pasitarkite su gydy-
toju dėl CoQ10 papildomo paskyrimo.

Geros sveikatos!

Paruošta pagal „Regional News“

Lietuviai gyvena trumpiausiai ES

Sajungoje.

Lietuvos Etinių farmacijos kom-
panijų asociacija (EFA) atkreipia dė-
mesį, kad, vykdant Pasaulio banko
rekomendacijas mažinti ligoninių
skaičių ir didinti ligonių gydymą
ambulatoriškai, labai svarbi yra tin-
kama vaistų politika.

Pasaulinės Sveikatos organizaci-
jos biuro Europos regionui duomeni-
mis, 2009 m. pradžioje vidutinė
gyvenimo trukmė Lietuvoje buvo 71
m., o ES vidurkis yra 79,1 m. Dar blo-
gesnė padėtis susijusi su vyrų gyve-
nimo trukme: Lietuvoje – 64,9 m., o
ES – 76 m.

Tyrimų ir informacijos organi-
zacijos „Health Consumer Power-
house“ jau kelintus metus atliekamas
pacientų požiūriu pagrįstas 30 Euro-
pos valstybės ir Kanados sveikatos
priežiūros sistemų tyrimas parodė,
kad Lietuva užima 25-ąją vietą. Pa-
lyginimui, Estija užima 12 vietą. Ty-
rimo metu prasčiausiai buvo įvertinta
Lietuvos farmacijos sritis – atly-
ginimo tvarka ir naujų vaistų prie-
einamumas – bei sveikatos priežiūros
paslaugų prieinamumas.

Bernardinai.lt

Lenkijoje ir Latvijoje daugėja kiaulių gripo atvejų

Iki liepos 11 d. Lenkijoje užregis-
truoti trys nauji kiaulių gripo atvejai,
o iš viso jų skaičius jau pasiekė 30.
Pasak naujienų agentūros PAP, du
asmenys susirgo užsikrėtę Lenkijoje:
tai 12 metų berniukas Varšuvoje ir
21 metų mergina Vadovicų mieste.
Kelcuose į ligoninę paguldytas 27
metų vyriškis, kuris grįžo iš Lon-
dono.

Latvijos infekcilogijos centras
(LIC) patvirtino antrą užsikrėtimo
virusu A(H1N1) atvejį – susirgo iš
Meksikos grįžusi Jelgavos gyventoja.
Birželį Latvijoje buvo nustatytas ir
laboratoriniais tyrimais patvirtintas
pirmasis kiaulių gripo atvejis. Susir-
go iš JAV ir Kanados grįžusi taip pat
Jelgavos gyventoja.

Lietuvoje užsikrėtusiųjų vadina-
muoju kiaulių gripu skaičius nuo
penkių gali padidėti iki trisdešimties.
Sveikatos apsaugos ministerijos duo-
menimis, gali būti, kad prieš ke-
lias dienas užregistruoti du gripo
A(H1N1)v susirgę asmenys patys to
nežinodami užkrėtė aplinkinius.

Jeigu įtarimai pasitvirtins, susir-
gusių asmenų skaičius gali padidėti
nuo šiuo metu užregistruotų penkių
iki mažiausiai trisdešimties.

Šiuo metu pasaulyje užsikrėtu-
sių kiaulių gripu yra apie 100 tūkst.,
Europoje – dešimt kartų mažiau. Šis
virusas kol kas pasiglemžė beveik
500 gyvybių.

BNS

Alkoholio niekada nevartoja 11 proc. Lietuvos gyventojų

Lietuvos gyventojų apklausos
duomenimis, alkoholio visiškai ne-
vartoja tik 11 proc. žmonių. Atlikto
tyrimo rezultatai rodo, kad tarp alko-
holio nevartojančiųjų daugiau yra
moterų – 60 proc. Dažniau alkoholio
nevartoja vyresnio amžiaus (50–60
m.) žmonės – 34 procentai. Dar po 22
proc. sudaro abstinantai iš 18–29,
30–39, 40–49 metų amžiaus grupių.

Apklausa atskleidžia ir kitą
faktą – tarp 11 proc. alkoholio absti-
nentų daugiausia yra žmonių, kurių
išsimokslinimas yra vidurinis (37
proc.) bei aukštasis (32 proc.). Be to,
iš nevartojančių alkoholio daugumą
(59 proc.) svaigųjų gėrimų nege-
riančių žmonių sudaro dirbantys.

Nuo gyvenamosios vietovės dy-
džio, tyrimo duomenimis, alkoholio
vartojimas nepriklauso. Tiek didžio-
siuose miestuose, tiek 2–30 tūkst. gy-
ventojų turinčiuose miesteliuose al-
koholio nevartoja panašios dalys (ati-
tinkamai 29 proc. ir 25 proc.) alko-
lio abstinentų.

Dažniau alkoholio teigia nevar-
tojantys tie gyventojai, kurių viduti-
nės pajamos vienam šeimos nariui
per mėnesį siekia iki 800 Lt. – jie su-
daro daugiau negu pusę iš visiškai al-
koholio nevartojančių respondentų.

Tyrimo duomenimis, alkoholis
tampa būtina dalimi sulaukus svečių
namuose: tokiu atveju alkoholį varto-
ja 73 proc. Lietuvos gyventojų. Kiek
mažiau (59 proc.) apklaustųjų alko-
holiniais gėrimais mėgaujasi iškylių
gamtoje metu, o beveik pusė (44
proc.) jį vartoja kavinėse, restora-
nuose, klubuose, vakarėliuose.

Reprezentatyvi Lietuvos gyven-
tojų apklausa buvo atlikta 2009 m.
balandžio mėnesio pabaigoje.

Delfi

PREZIDENTĖ KVIEČIA LIETUVĄ TAIKYTIS

Naujoji valstybės vadovė Dalia Grybauskaitė kviečia Lietuvą vienyti ir kurti valstybę nuo pamatų. Tuo pačiu Jos Ekscelencija pasisakė už tiesioginius merų bei seniūnų rinkimus ir pabrėžė atsakingo pasirinkimo svarbą.

„Brangūs tėvynainiai, keliaudama po Lietuvą mačiau daug neapykantos vieni kitiems, savęs naikino, didžiulę prarają tarp skurdo ir prabangos. Lietuva susipriešiusi, kviečiu Lietuvą taikytis. Esame viena tauta, viena valstybė, tik dirbdami kartu įveiksime ekonomikos, politikos ir moralės nuosmukį Lietuvoje“, – kreipdamasi į tautą per Prezidento rūmų perdavimo ceremoniją pažymėjo D. Grybauskaitė.

Naujoji Prezidento rūmų šeimininkė Dalia Grybauskaitė.

V. Gulevičiaus (ELTA) nuotr.

Valstybės vadovė kvietė kurti valstybę patiems, pradėdant nuo pamatų ir pasisakė už tiesioginius merų bei seniūnų rinkimus. „Privatizacijoje vietos politikas atsiskaityti savo rinkėjams. Tik nesukime klysteliu, jei balsuosime už tuščius pažadus arba iš pykčio, leisimės paperkami ar patys pirkime, demokratija bus parodija“, – teigė D. Grybauskaitė.

Prezidentė sakė esanti pasiryžusi visas jėgas skirti Lietuvos žmonių gerovei ir tarnauti, o ne vadovauti žmonėms. „Į valdžią einama ne dėl garbės ar pinigų. Politika – ne verslo rūšis, tai turi būti pašaukimas. Atėjau ne vadovauti, o tarnauti žmonėms. Galimybė gerinti ir gyvenimą, ir stiprinti Lietuvą man yra didžiausia garbė, atlygis ir tikslas“, – sakė D. Grybauskaitė.

Šalies vadovė pažymėjo, kad laisvės ir demokratijos troškimas gimsta širdyje. Čia prasideda ir valstybė. „Ar tūkstančio metų pakako, kad suvoktume, kokios valstybės norime ir kokios mes esame?“ – retoriškai klausė Jos Ekscelencija.

Pareigas pradėjusią eiti Prezidentę prie jos naujosios darbovietės atėjo pasveikinti daugybė žmonių. Sostinės Simono Daukanto aikštė buvo sausakimša. Iškilminga ceremonija neapsiėjo ir be protesto išraiškų, minioje buvo matyti plakatas „LEO LT – ne“.

Ceremonijoje dalyvavo Lietuvos kariuomenės Garbės sargybos kuopa ir Lietuvos kariuomenės orkestras. Garbės sargyboje stovėjo kariai, vilkintys atkurtais XIV amžiaus riterių šarvais, simbolizuojančiais Lietuvos

karybos ir valstybingumo tradicijas, bei visų Lietuvos etnografinių regionų vėliavos.

Atvykusi Prezidentė D. Grybauskaitė ir kadenciją baigęs šalies vadovas Valdas Adamkus pasitiktį plojimai. V. Adamkus perdavė Didįjį Lietuvos valstybės antspaudą ir Lietuvos Respublikos Konstituciją naujai valstybės vadovei.

Per ceremoniją iškilmingai nuleista Prezidento V. Adamkaus vėliava. Ji buvo įteikta kadenciją baigusiam valstybės vadovui. V. Adamkus paspaudė rankas susirinkusiems aukšto rango asmenims, tarp kurių buvo ir Seimo pirmininkas Arūnas Valinskas, Vyriausybės nariai, Konstitucinio Teismo pirmininkas Kęstutis Lapinskas, kadenciją baigęs Prezidentas Algirdas Brazauskas, pirmasis atkurtos nepriklausomos valstybės vadovas prof. Vytautas Landsbergis, užsienio šalių diplomatai, europarlamentarai.

Po to kadenciją baigęs Prezidentas pamėjo žmonėms ir išėjo. Iškilmingai pakelta Prezidentės D. Grybauskaitės vėliava.

Prezidentūros rūmų, kuriuose daugiausia ir dirbs valstybės vadovė, istorijos ištakos siekia XIV amžiaus pabaigą. 1387 metais Lietuvai priėmus krikštą didysis kunigaikštis ir Lenkijos karalius Jogaila „prie Goštauto sodo“, dabartinių rūmų ansamblio teritorijoje, įsteigė Vilniaus vyskupiją. Iki pat XVII amžiaus vyskupų globojami Vyskupų rūmai klestėjo. Išlikę šaltiniai byloja, jog ten buvę įspūdingi pastatai, XVI amžiuje aplink rūmus plytėjo didžiulis sodas.

Po to visą amžių rūmus niokojo įvairios nelaimės – jie degė, buvo siaubiami per karus, suirutės. Vėliau vėl buvo atstatyti ir keliavo iš rankų į rankas. Čia buvo rusų carai Pavlas I bei Aleksandras, gyveno Koriku pramintas Vilniaus generalgubernatorius Michail Muravjov. Čia yra veikusi Užsienio reikalų ministerija, o sovietmečiu pastatas buvo Karininkų namai, Baltojoje salėje vykdavo jaunimo šokių vakarai.

Dabartinį savo pavidalą rūmai įgavo XIX amžiaus pradžioje. Juos projektavo garsus Sankt Peterburgo dvaro architektas Vasilij Stasov.

Prezidentūra į rūmus įsikėlė 1997 metais. Rūmų fasadas papuoštas Vyčiu. Kai Prezidentas yra rūmuose, virš Vyčio iškeliama Prezidento vėliava.

Dalia Lenkauskaitė
ELTA

Prezidento rūmų perdavimo ceremonijos žiūrovai.

Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.

Giedodami šventėme Lietuvos vardo tūkstantmetį

ALEKSAS VITKUS

Kai „Ambersail“ burlaiviu plaukiantiems drąsuoliams, sukuriantiems 40,000 jūrmelių, gimė sumanymas Lietuvos himno giedojimu apjuosti viso pasaulio lietuvių, idėja netrukus surado daug pritariančiųjų. Išgirde, kad švenčiant pirmo istorijoje Lietuvos vardo tūkstantmečio paminėjimą visoje Lietuvoje Mindaugo karūnavimo dienos išvakarėse 9 val. v. Lietuvos laiku bus giedamas Lietuvos himnas, prie to giedojimo nutarė prisidėti ir daugelis užsienyje gyvenančių lietuvių. Neatsilikimo nuo jų ir Čikagos, ir jos apylinkių lietuvių.

Būdamas Pal. Jurgio Matulaičio misijos ir Lemont JAV LB apylinkės nariu liepos 5 d. sekmadienį turėjau puikią progą prisidėti prie misijos vadinamo „Kryžių kalnelio“ gausiai susirinkusių tautiečių, pakiliai sugiedojusių Lietuvos himną. Prisiminę, kad neseniai šventėme ir didžiąją Amerikos nepriklausomybės šventę, dar bažnyčioje buvom sugiedoję ir vieną jos patriotiškų giesmių – „America the Beautiful“, su tokiais prasmingais žodžiais kaip „America! America! God shed His grace on thee.“ Amerikos himno nedrįsime giedoti, manydami, kad turbūt tik retas giesmininkas gali gerai jos kelių oktavų skalės melodiją ištraukti.

Vincas Kudirka 1898 m. rugsėjo 15 d. „Varpo“ numeryje paskelbė savo eilėraštį „Tautiška giesmė“, kuris ilgainiui, nors ir tik po gana aštrių ginčų spaudoje, tapo Lietuvos himnu. Pirmą kartą jis buvo viešai sugiedotas chorvedžio Miko Petrausko vadovaujamo choro Vilniaus miesto teatre 1905 m. birželio 6 d. Nors himno nemini visos trys pirmosios nepriklausomybės metais priimtose Konstitucijos, 1992 m. spalio 25 d. priimtose Lietuvos Respublikos Konstitucijos 1 skirsnio 16 straipsnyje pripažinta, kad Valstybės himnas yra Vinco Kudirkos „Tautiška giesmė“.

Baigus giedoti, pagalvojau, kad turbūt retas kas mūsų žino apie Amerikos himną ir jo atsiradimą. Manau, kad šia proga vertėtų šiek tiek susipažinti ir su mūsų gyvenamo krašto, Amerikos, himno istorija.

Galingas anų laikų Anglijos laivynas kontroliavo visą Atlanto vandenyną ir neleido amerikiečiams prekiauti su Europa. Kai 1807 m. vasarą Anglijos karo laivas „Leopard“ sustabdė Amerikos karo laivą „Chesapeake“, jį apšaudė ir iš jo pagrobė keturis jūrininkus, Amerikoje kilo didžiulis pasipiktinimas. Amerikos viešoji nuomonė reikalavo, kad būtų apginta Amerikos garbė. Nors ir nenoromis, 1812 m. birželio 19 d. Kongresas pagaliau paskelbė Anglijai karą.

Anglai išsikėlė prie Washington, jį užėmė ir 1814 m. rugpjūčio 24 d. padegė valdiškų sostinės pastatus. Degė ir Amerikos prezidento namas. Sudeginę sostinę, anglai stūmėsi į šiaurę, link už 40 mylių esančio Baltimore miesto, tikėdamiesi jį taip pat lengvai užimti kaip ir Washington. Anglų karo laivai įplaukė iš Chesapeake įlankos į plačias Patapsco upės žiotis, kur rengėsi bombarduoti McHenry fortą, saugojantį įplaukimą į Baltimore uostą.

Didysis forto bombardavimas prasidėjo lietingą rugsėjo 13 d. Sviediniai krito vos ne kas minutę. Forto komendantas mjr. George Armistead suskaičiavo apie 1,800 sviedinių, pataikiusių į forto gynybos bunkerius.

Pasitaikė, kad viename ten buvusiame anglų karo laive buvo laikomas suimtas jaunas, 35 metų amžiaus poeziją mėgęs advokatas Francis Scott Key. Kadangi jau buvo beveik pasiruošta bombarduoti fortą, F. Key buvo perkeltas į už aštuonių mylių nuo forto esantį mažą vienišą anglų burinį laivą.

Prasidėjo bombardavimas, ir šis amerikietis, kvapą užėmęs, stebėjo baisų vaizdą, girdėjo didžiulį triukšmą, matė sieros dūmuose paskendusį fortą. Sutemus Key aiškiai matė naujai išrasto parako skriejančių sviedinių raudonus („red glare“) ilgus lankus. Daug sviedinių sprogdavo ore, dar taikinio nepasiekę, kas labai gąsdino advokatą, vėliau rašiusį apie „bombs bursting in air“.

Key negalvojo, kad tą baisų bombardavimą fortas galės atlaikyti. Ir koks buvo jo džiaugsmas, kai, pakilus ryto miglai, rytiniame horizonte kartu su tekančios saulės spinduliais jis išvydo ne „Union Jack“ (Anglijos vėliavą), bet virš forto išdidžiai plazdančią didžiulę Amerikos vėliavą („gave proof that our flag was still there“). Fortas nepasidavė, o snaperiui nušovus anglų gen. Ross, iš ten pasitraukė ir visas anglų laivynas. Baltimore (trečias pagal dydį tuometinės Amerikos miestas) buvo išgelbėtas.

Key buvo dar laive, kai tų įvykių sujaudintas jis pradėjo rašyti pirmąsias būsimo Amerikos himno eilutes. Kitą dieną jau viešbutyje jis baigė savo keturių posmelių kūrinį, jį pavadinęs „Defence of Fort M'Henry“. Jį tuojau išspausdino laikraštis „Baltimore Patriot“. Netrukus jis paplito po visą Ameriką. Muziką jam pritaikė pagal vieną anglų dainą. Jo paskutiniai žodžiai „land of the free and the home of the brave“ labai išpopuliarėjo politinėse kampanijose ir Liepos 4-os dienos nepriklausomybės šventės iškilmėse.

Baltimore uosto forto gynimas pakėlė visos Amerikos gyventojų ūpą ir patriotizmą. Pakilo ir jos prestižas užsienyje. Pasaulis suprato, kad, nepaisant, kiek jos priešas buvo už ją galingesnis ir kaip ji karui nebuvo pasirengusi, Amerika nepasidavė.

Praejo daugiau negu šimtmetis, kol 1931 m. kovo 3 d. prezidentas Herbert Hoover pirmą Key poemą posmelį oficialiai paskelbė Amerikos himnu. Buvo daug tam prieštaraujančių. Vieni buvo nepatenkinti, kad tai per daug smurtinga poema, kiti – kad ji pernelyg aukština karinę garbę.

Jei amerikiečiai gieda savo himną, įterpdami tokius žodžius kaip „fight“, „rockets“ ir „bombs“, prisiminkime, kad mūsų „Tautiškoje giesmėje“ tokių ar panašių žodžių nėra. Mes, lietuviai, giedame apie dorybę, darbą, šviesą, tiesą, vienybę, o meilę Lietuvai rodome giedodami „meilė Lietuvos dega mūsų širdyse“.

METAI BUVO TURINGI IR TURTINGI

Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinės šeštadieninės mokyklos 2008–09 metų apžvalga

MARYTĖ SANDANAVIČIŪTĖ-NEWSOM mokyklos direktorė

Jaučiasi tam tikras pasitenkinimas, kai įvykiai seka įprastą tvarką, kai darbas vyksta numatyta eiga. Taip ir su mūsų šeštadienine mokykla. Kiekvienai sėkmingai užbaigti metai sužiba saulės spindėjimu Los Angeles lietuvių gyvenimo mozaikoje.

Šiais metais į mokyklą užsiregistravo didžiausias skaičius mokinių – 140! Džiaugiamės ir didžiuojamės susipratusiais tėveliais, kurie pratina vaikus prie lietuviško visuomeninio gyvenimo nuo pat mažens. Dėkojame mokytojoms ir mokytojams, kurie kiekvieną šeštadienį – o jų per metus yra trisdešimt trys – bando vaikus sudominti, sugalvoti įvairius mokymo būdus, suruošti konkursus, programėles, šventes su tikslu juos supažindinti su Lietuva ir Dievu. Mokykloje dėstė: Kristina Bandziulienė, Kristina Kazlauskienė, Žydra Van der Sluys, Dalia Černienė, Vida Radvenienė, Vėjūnė Baltrušaitytė, Vitalija Virbukienė, Gitana Delekienė, Diana McKenna, Gida Urbonienė, Aldona Kudirkienė, Jolanta Bačiulytė, Justė Grumšlytė Brazdžionienė, Rolandas Giedraitis, Juozas Venckus, Vytas Černius, Jūratė Venckienė,

Audra Narbutienė, Rūta Habanek, Dalilė Polikaitienė, Danguolė Varnienė; talkininkavo Aušra Venckutė, Giedrė Petraitienė, Kristina Bartašiūtė ir Viktoras Ralys. Raštinei vadovavo Laima Gajauskienė. Mokyklos globėjas kun. Tomas Karanauskas; direktorė Marytė Newsom.

Dėkojame ir mokyklos steigėjui, prelatui Jonui Kučingui už jo įžvalgumą steigiant šią mokyklą 1949 metais. Su džiaugsmu gruodžio mėnesį ji pasveikinome 100-tojo gimtadienio proga, su ašaromis atsisveikinome sausio mėnesį, jam iškeliaavus pas Dievulį.

Jau nuo pat šių mokslo metų pradžios mokiniai įsijungė į bendruomeninę veiklą, vyresnieji dalyvaudami Los Angeles arkivyskupijos Migrantų Mišiose katedroje. Pasipuošę tautiniais rūbais, jie Mišių apeigose ir programoje atstovavo visiems lietuviams. Mokslo programai įsibėgėjus, mokytojos tvirtino savo profesines žinias JAV LB Švietimo tarybos Vakarinio pakraščio mokytojų konferencijoje, į kurią atvyko Čikagos Xavier University profesorius dr. Algis Norvilas, kalbėjęs tema „Lietuvių kalba, tautybė ir jų likimas išeivijoje“. Lapkričio mėnesį, sekant pas mus jau ilgai nusistovėjusia tradicija, mokiniai

lankė ir puošė lietuvių kapus Forest Lawn kapinėse. Kalėdų eglutės programą šįmet praturtino aktorė ir seminaro literatūros mokytoja Justė Grumšlytė, parengusi spalvingą ir linksmą mokinių pasirodymą. Po Kalėdų mokiniai ruošėsi Vasario 16-sios progai skirtam istorijos-geografijos konkursui „Ką kiekvienas lietuvis turėtų žinoti“. Smagiai komandomis varžėsi visi mokiniai, leisdami net ir tėveliams parodyti savo išmintį. Lietuvos nepriklausomybės atgavimo šventę – kovo 11-tąją – praleidome linksmoje sporto šventėje.

Mūsų mokykla pasižymi šeimyniška nuotaika ir darniu bendradarbiavimu. Dvasinis auklėjimas taip pat glaudžiai susijęs su mokslo programa, tad džiaugiamės paruošę mokinius sakramentams. Vyresniems mokiniams Sutvirtinimo sakramentą suteikė iš New York atvykęs vyskupas Paulius Baltakis, o mažieji gegužės mėnesį priėjo prie Susitaikymo sakramento ir priėmė Pirmąją komunią. Mamytes pasveikinome Motinos dieną vėl su daina, eilėmis, gėlėmis ir tėvėlių vaišėmis. Sveikindami Lietuvą jos vardo paminėjimo tūkstantmečio proga, iškirkome popierinius paukščiukus, surašė savo linkėjimus ir pasiuntėm į tėvynę, kur Lietuvos ir išeivijos mokinių sparnuočiai bus suverti į ilgą paukščių taką, puošiantį Vilnių. Anksčiau vyresnės klasės, istorijos ir literatūros mokytojų Dalilės Polikaitienės ir Jolantos Bačiulytės parengtos, suvaidino Lietuvos vardo istorijoje paminėjimo vaizdelį. Kunigaikščiai kalbėjosi, buvo skaitomos ištraukos iš tų laikų metraščių, atpasakota Medvėgalio kalno istorija. Dar šiais metais minėjome Dariaus ir Girėno skrydžio sukaktuves, rašėm Lietuvos kariams sveikinimus, sunešėme beveik šimtą porų batų labdaros vajuui „Nauji metai, nauji batai“, priėmėm svečius – seselę Ignę Marijošiūtę, kun. Virginijų Kazaitį, atstoves iš Lietuvos universitetų, keliaujančią dainių Hoksilą, vyskupą Baltakį ir kitus. Pasveikinome mokyklos globėją, kun. To-

Metraščio redaktorė, mok. Kristina Kazlauskienė.

mą, 10-tojo kunigystės jubiliejaus proga, šeiminingą Dalią Ragauskienę 75-tojo gimtadienio proga, o Justė Grumšlytę-Brazdžionienę – sutuoktųjų proga. Pasidžiaugėm naujai gimusiais, pasimeldėm už sergančius ir mirusius ir tęsėme Šiluvos Marijos paveikslą kelionę į mokinių namus. Metai buvo turiningi ir turtingi.

Mokslo metus užbaigėm birželio 6 dieną su iškilminga baigimo akademija ir abiturientų išleistuvėmis. Visi mokiniai, mokytojai, tėveliai ir svečiai pripildė pagrindinę parapijos salę. Pagerbus Amerikos ir Lietuvos vėliavas, kun. Karanauskas, parapijos administratorius, sukalbėjo maldą. Direktorė pasveikino susirinkusius ir paskaitė metų apžvalgą. Į garbės prezidiumą pakviesti LR garbės generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas, kun. Karanauskas, LB Vakarų apygardos pirmininkas Antanas Polikaitis, tėvų komiteto pirmininkas Virgis Kasputis, seminaro mokytojai Justė Brazdžionienė ir dr. Rolandas Giedraitis ir mokyklos direktorė Marytė Newsom. Prie to paties stalo garbės vietas užėmė ke-

Dalilė Polikaitienė ir Marytė Newsom.

turios abiturientės, šiemet baigusios dvylikos metų kursą: Liana Bandziulytė, Ringailė Barysaitė, Karina Jogaitė ir Regina Žmuidzinaitė.

Jų tėveliai buvo pagerbti plojimais, įteiktos gėlės. Pristatytos mokytojos ir tėvų komiteto nariai. Abiturientėms atestatus įteikė V. Čekauskas ir M. Newsom, o tėvų komitetas jas apdovanojo stiklo meistro Lapšio pagamintais papuošalais su Vytim. Savo atsisveikinimo žodžiuose abiturientės priminė, kad nors jos užbaigė oficialų dvylikos metų mokslo kursą, mokyklą jos lankė daug ilgiau – nuo 3 metų amžiaus. Merginos padėkojo tėveliams ir mokytojams, linkėdamos jaunesniems mokiniams nepasiduoti ir ištesėti visus dvylika metų. Devintos ir dešimos klasių draugai palinkėjo abiturientėms sėkmės ateityje.

Toliau, einant įprasta tvarka, kiekvieną klasę – nuo Kiškių iki dešimos – pristatė klasės auklėtoja, įteikdama pažymių knygutes, pagyrimo lapus ir dovanėles geriausiems mokiniams. Švietimo tarybos metiniame piešinių konkurse pirmąsias vietas laimėjusios sesės Rūta ir Daina Bandziulytės buvo apdovanotos stambesne pinigine premija.

Salė buvo išpuošta to konkurso mokinių piešiniais. Scenos šone – graži a+a Rūtos Anelauskienės, ilgametės mokyklos bendradarbės ir dviejų anksčiau mokyklą baigusių sūnų motinos, nuotrauka. Jai neseniai iškeliavus į amžinybę, Anelauskų šeima: vyras Rimas, sūnūs Danius ir Marius ir marti Indrė, įsteigė jos vardo stipendiją, skiriamą nusipelnusiai abiturientei. Pirmoji stipendija šiais metais paskirta Lianai Bandziulytei.

Programos pabaigoje atsisveikinta su išeinančiomis mokytojomis: Dalia Černienė, Vida Radvenienė, Vėjūnė Baltrušaitytė (išdirbus 7 metus) ir nepailstančia Dalile Polikaitiene, kuri šioje mokykloje mokė daugiau nei 35 metus. Pereitais metais ją pagerbė Švietimo taryba su ypatingu žymeniu. Dar kartą visiems padėkojo Virgis Kasputis ir M. Newsom, ypatingą ačiū tardama dr. Kristinai Kazlauskienei už metraščio paruošimą. Išbandyta naujovė – metraštis, spalvingas, nuotraukų kupinas, kaip kompaktinė plokštelė padovanota kiekvienai šeimai.

Laukiame rudens, kada džiaugsmingai ir iškilmingai atšvėsime mūsų mokyklos garbingą 60 metų jubiliejų! Tegyvuoja mokykla!

Lina Arija Polikaitytė 2009 m. birželio 3 d. baigė Saugus gimnaziją, Saugus, California. Gimnazijoje Lina pasižymėjo rašymu ir meniniais gabumais. Šiais metais vienas iš Linos parašytų eilėraščių ir viena iš jos nuotraukų buvo išspausdinti jos gimnazijos premijuotame „Literary Magazine”.

Šių metų rugpjūčio mėn. Lina pradės lankyti California Lutheran University, kur planuoja studijuoti sociologiją.

Lina yra labai veikli lietuvaitė. 2008 m. birželio mėn. baigė Los Angeles lituanistinės mokyklos 12 metų kursą. Nuo mažens ji veikli skautė ir ateitininkė. 2007 m. lankė skautų Gintaro/Ažuolo vadovų mokyklą, 2008 m. sėkmingai baigė Gintaro-/Ažuolo vadovų kursus. Jau dvejus metus Lina eina skaučių draugininkės pareigas. Lina yra vadovavusi skautų ir ateitininkų stovyklose. Trylika metų ji šoka su Los Angeles „LB Spindulio” tautinių šokių grupe. Lina yra dalyvavusi kiekvienoje Tautinių šokių šventėje išeivijoje nuo 1996 m. ir šią vasarą kartu su grupe dalyvaavo Lietuvos vardo tūkstantmečio šventėje Lietuvoje. Po šventės Lina atliks stažuotę Vilniaus našlaičių namuose.

Malvina Milliron, John Milliron ir Birutės Jocaitės Milliron dukra, sėkmingai baigė St. Monica gimnaziją ir 10 klasių Šv. Kazimiero lituanistinėje mokykloje. Priklausė mergaičių dainavimo vienetai „Banga”, su kuriuo giedojo Mišių ir renginių metu. Nuo mažų dienų Malvina kūrybinga ir sumani; mėgo piešti, tapyti, kurti. Rudenį pradės studijas garsiaame OTIS dailės institute, Westchester, California.

Ringailė Barysaitė atvyko su tėveliais iš Lietuvos būdama 4 metų. Per tuos 13 metų, praleistus Los Angeles, jos pagrindinis darbas buvo mokyti, plėsti akiratį.

Nuo pat pradinės mokyklos buvo GATE programoje. Šioje programoje baigė „Journalism Career Path”, buvo aktyvi EPA (Environmental Protection Agency) narė. Per tuos ilgus mokymosi metus Ringailė baigė 2 mokyklas: lietuvišką šeštadieninę ir Valencia HS. Yra skautė, „LB Spindulio” narė, priklausė Ateitininkų organizacijai.

Nukelta į 9 psl.

„XX amžiaus slaptieji archyvai” – lietuviai britų, amerikiečių ir sovietų žvalgybų pinklėse

VLADAS SINKUS

Į žvalgybų pinkles patekę lietuviai yra vadinami laisvės kovotojais, desantininkais, žvalgaais ar šnipais, žiūrint, kokį vaidmenį jie atlikdavo. Deja, kartais jie patys nežinojo, kam jie iš tikrųjų dirbo, ir nenučiuokė, kas jų laukė.

Sovietų saugumas mėgo klasikinį žvalgybos metodą, kurį dar Lenino laikais pradėjo naudoti Felikso Dzeržinskio vadovaujami čekistai. Taip čekistai, suėmę žymų rezistentą Boris Savinov ir britų žvalgybos autoritetą Sigmundą Reilly Rosenbaum, smarkiai pakenkė Vakarų saugumui. Tobulas čekistų metodas tarnavo ir Stalino laikais, ypač puikiai veikė šaltojo karo metu.

1941 metais Winston Churchill nutraukė bet kokią žvalgybos veiklą prieš Sovietų Sąjungą. Sovietai dirbo toliau. Amerikiečiai net pasirašė sutartį su NKVD dėl keitimosi informacija.

Lietuviai britų žvalgyboje

Britų slaptosios žvalgybos kariui Alexander M. Kibbin kilo mintis pasitelkti sovietų okupuotų Baltijos kraštų rezistentus ir išeivijos vadovus. Jis susisiekė su Stasiu Žakevičium-Žymantu, kuris suvaidino ypač svarbų vaidmenį britų operacijoje Lietuvoje. Į žvalgybos tinklą greitai buvo įtraukti ir kiti lietuviai. Vakarų Vokietijoje britai susirado žurnalistą Joną Deksnį, kuris, apsilankęs Lietuvoje, pranešė apie pagrindyje veikiantį stiprų antisovietinį pasipriešinimą. Britai nutarė pasinaudoti Deksnio iniciatyva vėl vykti į Lietuvą, kad jis, susitikęs su lietuvių pagrindžiu, gautų žvalgybinės informacijos.

1946 metais Deksnys grįžo iš Lietuvos kartu su partizanų atstovu. Nei britai, nei Deksnys nežinojo, kad tai buvo sovietų saugumietis Lavrentij Maksimov-Antanas. Deksnys taip pat nemanė, kad, būdamas Lietuvoje, jis pats pagrindžio organizacijos atstovu įtaisė kitą saugumo agentą – Vilniaus universiteto dėstytoją Juozą Albiną Markulį.

1949 m. balandžio mėn. britų torpedinis kateris sustojo maždaug 2 km nuo Palangos. Naktį šeši vyrai su guminėmis valtimis pasiekė krantą. Kiekvienas žvalgas gaben o 50 kg krovinį. Deksnio kuprinėje buvo amerikietiškas siųstuvas ir priimtuvas. Žvalgai skubiai supjaustė gumines valtis, paslėpė krūmuose ir per savaitę nuvyko iki Želsvių kaimo. Žvalgai pateko į pasalą, kurią paspėndė partizanų apsimetęs agentas. Pasaalai vadovavo buvęs Lukšos bendražygis A. Žaskevičius-Bagdonas (Benamis) ir nepriklausomos Lietuvos prezidento Antano Smetonos žmonos brolis, buvęs Panevėžio burmistras Tadas Chadakauskas-Liūtas. Sovietai užverbavo du britų žvalgus – latvį ir lietuvį J. Deksnį. Visi Deksnio grupės nariai buvo suimti, išskyrus Kazimierą Pyplį-Mažylį. Mažylis britus išpėjo, kad pateko pas provokatorius – būkit atsargūs.

Su Deksniu veikiai susisiekė Londone įkurta organizacija – Lietuvių rezistencinė santarvė „Dubysa”, kuri buvo susisipietus apie ambasadorių Stasį Lozoraitį ir britų agentą

Stasį Žymantą. Deja, sovietai ir lietuvius, ir britus vedžiojo už nosies, siųsdami melagingą informaciją.

Lietuviai Amerikos žvalgyboje

1950 metais su Amerikos Centrinės žvalgybos valdyba CŽV-CIA susisiekęs J. Lukša pareiškė, kad Deksnį kontroliuoja rusai, o britų agentus – sovietai. Amerikos CŽV darėsi atsargesnė. Mat pasitarimuose dalyvaujantis britų žvalgybos atstovas Herold Klim Philby buvo sovietų agentas.

1950 m. spalio mėn. iš amerikiečių karinės bazės Wiesbadene, Vakarų Vokietijoje, pakilo lėktuvas be atpažinimo ženklų. Transportinis lėktuvas kelių dešimčių aukštyje kirt o sieną, pakilo iki 100 m, išmetė desantą ir pasuko atgal. Tai buvo Juozas Lukša-Skirmantas, Benediktas Trumpys-Rytis ir radistas Klemensas Širvys-Sakalas. Žvalgai slapta užkasė parašytus ir pasitraukė į mišką. Deja, skubėdami naktį jie nesurado atskiru parašiotu nuleisto krovinio. Kuprinėse jie gaben o ir pora tūkstančių Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto atsišaukimų ir 10,000 dolerių. Amerikos CŽV juos buvo įpareigojusi užmegzti ryšį su tautiniu pagrindžiu, paruošti rezistentus ilgai kovai, tačiau vengti provokacijų ir aukų. CŽV tikėjosi per Lukšą gauti svarbios žvalgybinės medžiagos. Lietuvių kilmės Amerikos CŽV darbuotojas Anthony Vaivada įtarė, kad Lukšos siunčiami pranešimai yra tendencingi, netikri. Buvo pagrindo manyti, kad jis suimtas ir užverbuotas. Amerikiečiai pasidalijo savo įtarimais su britais, kad Deksnys yra užverbuotas.

1950 m. gruodžio mėn. prie Palangos buvo išlaipintas Algirdas Leichmanas-Rasa ir Povilas Janickis-Jusaitis. Žvalgai užkasė savo krovinį ir išvyko Kauno link. Sovietai užgrobė jų daiktus: dvi radijo stotis ir kitus daiktus. Jie perfotografavo slapтус dokumentus, tarp jų ir pranešimą apie Amerikos CŽV į Lietuvą permes tą Lukšą.

Tuo pat metu žlugo ir antrasis CŽV į Lietuvą permestas desantas. 1951 m. pavasarį du žvalgai pakliuvo tiesiai į sovietų nagus. Desantininkas Julijonas Butėnas-Margis jau po kelių savačių buvo nušautas, saugumiečiams apsupus partizanų žeminę. Jo bendražygis Jonas Kukauskas-Gardenis suimtas, priverstas siuntinėti melagingą informaciją ir persekioti anksčiau perimestus CŽV desantininkus. Jis suspėjo išpėti amerikiečius, kad yra kontroliuojamas. Tačiau padėjo rusams įvilioti į pasalą Lukšą.

Po nesėkmių, nuostolių ir netekčių sustiprėjo įtarimas, kad aukštas britų žvalgybos karininkas Klimas Pwilby dirba sovietams. CŽV operacijas Baltijos šalyse nutraukė 1951 m. Bet britų žvalgyba savo pačios nelaimei operacijas tęsė iki 1956 m.

Aštuoni desantai

Iš viso buvo 6 britų ir 2 amerikiečių desantai. 1949–1955 metais Didžiosios Britanijos slaptoji žvalgyba į okupuotas Baltijos valstybes numetė 32 desantininkus: 13 latvių, 10 estų ir 9 lietuvius. Iš 32 desantininkų grįžo 2 latviai ir **Nukelta į 9 psl.**

PLB XIII seimo antroji diena – didžiulis tempas ir svarbios diskusijos

Tęsiame šeštadienio (liepos 11 d.) „Draugo“ numeryje pradėtą PLB XIII seimo apžvalgą. Šikart – antrosios seimo darbo dienos įspūdžiai.

**Andrius Navickas
Bernardinai.lt**

Antroji PLB XIII seimo darbo diena paliko dvejopą įspūdį. Viena vertus, buvo labai įdomu. Galima buvo išklaudyti pranešimus, diskusijas, pajusti skirtingų kraštų bendruomenių specifiką. Kita vertus, trikdė pasirinkta didžiulė sparta ir tai, jog nebelikdavo laiko gilesniems svarstymams ir bandymams išryškinti skirtingas nuomones. Tikrai seniai neteko matyti taip puikiai savo darbą atliekančių pirmininkaujančių, iš kurių tikrai daug ko galėtų pasimokyti ir LR Seimo pirmininkas ir jo pavaduotojai. Tačiau pirmininkaujantys buvo bejėgiai ką nors pakeisti. Tuo labiau, kad dar pirmą dieną buvo sutarta, jog diskusijoms turi būti skiriamas ilgesnis laikas, trumpinant pranešimus. Tačiau ar įmanoma aptarti tokį svarbų klausimą, kaip lituanistinis švietimas už Lietuvos ribų, per pusvalandį? Žinoma, kad ne. Taip pat naivu tikėtis, kad užsienio reikalų ministro pranešimas ir diskusija neužsitęs.

Tikrai nenoriu mesti akmens į PLB seimo darbotvarkės sudarytojų daržą. Visi į darbotvarkę įtraukti klausimai tikrai svarbūs. Tačiau tik pritarti galiu Australijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkei Angonitai Wallis, kuri pasiūlė, jog kitas PLB seimas turėtų tęstis bent vieną dieną ilgiau.

Dar vienas pastebėjimas – nutarimų tvirtinimas yra paliktas paskutinei dienai. Tai dažna praktika. Tačiau, mano įsitikinimu, vertėtų griežčiau reikalauti iš kalbėtojų, jog jie ne tik papasakotų apie problemas ir džiaugsmus, bet taip pat dar tribūnoje suformuluotų aiškius pasiūlymus, kaip situacija gali būti pagerinta, ką PLB seimas gali padaryti vienu ar kitu klausimu.

Nepaisant šių pastabų, galima išsakyti daug pagyrų PLB seimo dalyviams. Sunkūs klausimai svarstyti protingai, be mažiausio pykčio, išiklausant vienas į kitą. Nepasiduota pagundai svaidytis kaltinimais. Vyraavo siekis pasidžiaugti teigiamais dalykais, kartu tikroviškai įvertinant dabartinę situaciją.

Lituanistinis švietimas – tai lietuviškas gyvenimo būdas

Drįstu teigti, kad Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkės Jūratės Caspersen pranešimas apie lituanistinio švietimo užsienio šalyje ypatumus ir iššūkius, buvo kol kas geriausias pasisakymas šiame seime.

J. Caspersen atkreipė dėmesį, kad iki šiol, kalbant apie lituanistinį švietimą užsienio kraštuose, tekdavo kalbėti apie du skirtingus dalykus. Viena vertus, apie užsienyje veikiančias bendrojo lavinimo mokyklas, kurios kartu yra ir svarbūs lietuviybės puoselėjimo centrai. Tokių mokyklų nėra daug, bet jų išlaikymas labai brangiai Lietuvai kainuoja. Dauguma jų veikia etninėse lietuvių žemėse, tik viena – Vokietijoje. Šiose mokyklose mokosi kiek daugiau nei 1,200

mokinių.

Vis dėlto pagrindinis lietuviybės puoselėjimo už Lietuvos ribų krūvis tenka neformalioms lituanistinėms įstaigoms. Jos labai įvairios. Kiekviena dirba pagal savo programą, atsižvelgdama į krašto pobūdį, į tai, kas nori mokytis, kokios yra galimybės. Tokio pobūdžio neformalus lituanistinis ugdymas vykdomas 31 krašte, kur veikia daugiau nei 190 švietimo įstaigų. Jose mokosi apie 63 tūkstančiai mokinių. Tiesa, nėra paprasta pateikti tikslų mokinių ar net mokyklų skaičių, nes viskas labai greitai keičiasi. Mokyklos įkuriamos, paskui neretai apmiršta ir vėl yra atkuriamos.

J. Caspersen pranešė, kad lituanistinėse mokyklose dirba daugiau nei 600 mokytojų. Daugiausia – net 370 – JAV. Pranešėja pasidžiaugė, jog net 80 nuošimčių šių mokytojų turi aukštąjį išsilavinimą. Tiesa, naujai atvykę lietuviai neretai reiškia nepasitenkinimą, jog jų netenkina siūlomas ugdymas. Tačiau ir čia matome taisyklę, kad kito darbą kritikuoti daug lengviau nei padaryti pačiam. Vienas iš svarbiausių mokytojų poreikių – kad ir neformalios asociacijos steigimas.

Kokios lituanistinio švietimo užsienyje perspektyvos? Pasak J. Caspersen, labai svarbu suprasti, kad lituanistinis švietimas – tai nėra vien kalbos mokymas, bet lietuviško gyvenimo būdo perteikimas. Vien tik pamokėlės šiuo atveju nepadės, jei nebus nuoseklus ugdymo šeimose, jei tuo nesirūpins bendruomenė, jei nebus ryšių su Tėvyne. J. Caspersen sutiko, kad mažėjanti Lietuvos parama – sunkus išbandymas. Tačiau esą pinigai svarbu, bet ne svarbiausia. Reikia tvirtos Lietuvių Bendruomenės nuostatos, jog lituanistinis švietimas yra svarbi lietuviškumo puoselėjimo dalis.

Skelbti Dievo Žodį lietuviškai

Lietuviškos parapijos užsienyje tradiciškai buvo svarbiausi lietuviybės puoselėjimo židiniai. Lietuvių bendruomenių gyvenimas buvo neatsiejamas nuo parapijų ir įvairių religinių organizacijų veiklos. Tiesa, kalbant apie naująją emigrantų bangą Europoje, padėtis visai kita. Naujos Lietuvių Bendruomenės kuriasi kraštuose, kur nėra lietuviškų parapijų. Tai vienas svarbiausių iššūkių užsienio lietuvių sielovadaui. Krikščionybė nėra susijusi su tautybe ir krikščionys gali melstis įvairiomis kalbomis, tačiau, kaip PLB seime kalbėjo Evangelikų liuteronų vyskupas Mindaugas Sabutis – didžiulis džiaugsmas, kai galima skelbti Dievo Žodį gimtąja kalba.

Prelatas Edmundas Putrimas savo ruožtu pasidžiaugė, jog praėjusiais metais švęstas Šiluvos Dievo Motinos jubiliejus buvo lietuvių paminėtas visuose žemynuose, išskyrus Antarktidą. Prelatas teigė, jog tokios šventės padeda užmegzti glaudesnius santykius su kraštų vyskupais, parodo jiems lietuvių tikėjimo gyvybingumą.

Pasak E. Putrimo, turime realiai vertinti padėtį – lietuvių kunigų trūksta tiek Lietuvoje, tiek už jos ribų. Tai susiję su pasaulikim stygiu ir stiprėjančiu pasaulėjimu. Tačiau,

Antrosios XIII PLB seimo dienos pranešėjai.

Jono Urbono nuotr.

pasak prelado, net ir tokioje padėtyje, jei tik yra poreikis, galima spręsti lietuvių dvasininkų atvykimo į kraštų lietuvių bendruomenes klausimą. Svarbiausia, jog viskas būtų deramai tvarkoma. Tuo tikslu prelatas pasiūlė kiekvienai Bendruomenei išsirinkti atstovą ryšiams su Katalikų Bažnyčia.

Atminties išsaugojimas

Jaras Lakis pasidalijo mintimis apie Lietuvių Bendruomenių archyvų išsaugojimo svarbą. Pasak jo, žinoma, kad keturiolika kraštų turi savo archyvus, kuriuos patys saugo, dar šeši kraštai savo archyvus yra perdavę arba Lietuvai, arba JAV isikūrusiam Lituanistikos tyrimų centrui. J. Lakis apgailestavo, jog iki šiol nėra parengtos kokios nors archyvų tvarkymo gairės. Pasak jo, prie PLB valdybos turėtų veikti atskira komisija archyvų klausimais. Deja, iki šiol nėra aiški Lietuvos pozicija. Nors politikai pabrėžia, kad archyvus svarbu išsaugoti, tačiau nesiūlo, kur galima atrasti lėšų tam, jog Bendruomenės galėtų sukurti sąlygas archyvų saugojimui deramomis sąlygomis, arba jų pergabenimui į archyvavimui tinkamą vietą. Problema, deja, lieka pakibusi ore.

Bendradarbiavimo su Lietuvos valdžia kontūrai

Pirmos PLB XIII seimo darbo dienos aprašyme teigiau, jog PLB santykis su Lietuvos valdžia yra skaudus klausimas. Didelė dalis užsienyje gyvenančių lietuvių jaučiasi pamiršti ir teigia, jog buvo reikalingi, kol reikėjo daryti įtaką savo valstybių politikams, jog Lietuva turi būti priimta į NATO, o paskui tarsi tapo nereikalingi. Užsienio reikalų ministras V. Ušackas, kalbėdamas PLB seime, stengėsi paneigti tokią nuostatą. Tiek jis, tiek taip pat posėdyje kalbėjęs TMID'o generalinis direktorius Arvydas Daunoravičius, tvirtino, kad negalima skirstyti ir rūšiuoti lietuvių pagal tai, kur jie gyvena.

V. Ušackas PLB seimui pristatė TMID'o pertvarkos projektą. Pastarosios įstaigos darbus turėtų išsidalinti Kultūros, Užsienio reikalų ir Švietimo ir mokslo ministerijos. Ministras patikino, kad kompetentingi TMID'o darbuotojai, kurie gerai pažįsta Lietuvių Bendruomenes, bus išlaikyti. Jis taip pat pabrėžė, kad esą dar niekada Lietuvos valdžios ir PLB santykiai nebuvo pakelti į tokį aukštą lygį. Ministras turėjo galvoje prem-

jero vadovaujamą Užsienio lietuvių reikalų koordinavimo komisijos sukurimą.

PLB finansų krizė

Apie pinigus, ypač kai jų trūksta, kalbėti nepopuliaru. Ši taisyklė pasitvirtino ir PLB seime. Valdybos pirmininkės dramatiška kalba apie tai, jog PLB yra ištikusi finansinė krizė, buvo trumpa. Atsiliepimų į ją buvo nedaug. Gal dėl to, jog rasti išeitį tikrai yra sunku ir vargu, ar įmanoma per keliolika minučių.

R. Narušienė pasidžiaugė, kad Lietuvių Fondas padeda išlaikyti PLB atstovybę Lietuvoje, jog tikrai daug per pastaruosius metus padėjo TMID'as, tačiau tuo šviesi kalbos dalis ir pasibaigė. Pasak valdybos pirmininkės, padėtis tikrai labai sudėtinga. Jau šis PLB seimas rengtas daug kartų kukliau nei ankstesni. Atstovai turėjo atvykti ir gyventi už savo lėšas, nebuvo galimybių pasirūpinti ir transportu. Pasak R. Narušienės, tik dešimtadalis kraštų yra pervedę PLB Konstitucijoje nustatytą solidarumo mokestį. Jo nėra pervedusios ir gausiausios Lietuvių Bendruomenės.

XIII PLB seimas stebuklingo recepto, kaip sutelkti pinigų, regis, kol kas nerado. Tik dar kartą pakartoti raginimai visoms Bendruomenėms mokėti solidarumo mokestį ir rūpintis finansų paieška.

Ką daryti su „Pasaulio lietuviu“?

Į PLB XIII seimo darbotvarkę buvo įtrauktas ir žurnalo „Pasaulio lietuvis“ klausimas. Šis žurnalas šiuo metu yra rengiamas Lietuvoje, spausdinamas Lenkijoje. Žurnale galima atrasti daug aktualios ir įdomios informacijos. Jis turi neabejotiną reikšmę istoriniu požiūriu. Tačiau ir vėl koją kiša finansai. „Pasaulio lietuvis“ yra tapęs vienu iš nuostolingų PLB projektų. Viena iš priežasčių – labai padidėję Lietuvos pašto įkainiai. Šiuo metu žurnalo išsiuntinėjimas prenumeratoriams kainuoja net daugiau nei jo atspausdinimas.

R. Narušienė teigė, jog svarstoma galimybė perkelti žurnalo leidybą į JAV. Priežastis paprasta – būtent JAV lietuviai sudaro daugumą „Pasaulio lietuviu“ skaitytojų. Tačiau kol kas aiškinamasi dėl spausdinimo įkainių. Kita vertus, tai, kaip gelbėti „Pasaulio lietuvi“, veikiausiai turės nuspręsti jau nauja PLB valdyba.

(Sutrumpinta)

Pasaulio naujienos

ES šalys ir Turkija pasirašė susitarimą dėl „Nabucco“

Ankara, liepos 13 d. (AFP/BNS) – Keturių Europos Sąjungos (ES) šalių ir Turkijos ministrai pirminkai pirmadienį Ankaroje pasirašė susitarimą nutiesti svarbų dujotiekį, kuris turėtų sumažinti Europos priklausomybę nuo Rusijos gamtinių dujų.

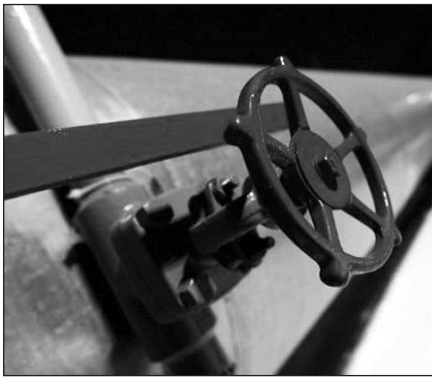
Turkijos premjeras Recep Tayyip Erdogan, Bulgarijos vyriausybės vadovas Sergej Stanišev, Rumunijos premjeras Emil Boc, Vengrijos ministras pirmininkas Gordona Bajnai ir Austrijos kancleris Werner Faymann pasirašė susitarimą įgyvendinti ilgai atidėliotą „Nabucco“ dujotiekio projektą, nors kol kas neaišku, kurios šalys tieks dujas. Pasirašymo ceremoniją taip pat stebėjo Europos Komisijos pirmininkas Jose Manuel Barroso.

R. T. Erdogan sakė, kad dujotiekio projekto vykdymui būtini teisiniai pagrindai bus parengti, kai „Nabucco“ projektą įgyvendinantis susivienijimas per numatytą pusės metų laikotarpį pasirašys atskirus susitarimus su visomis penkiomis dalyvaujančiomis šalimis. Azerbaidžanas laikomas pagrindiniu potencialiu dujų tiekėju „Nabucco“ dujotiekiui. Taip pat minimi Irakas ir Egiptas.

Penktadienį paramą „Nabucco“ išreiškė Turkmenija, kurios prezidentas Gurbanguly Berdymuchamedov pareiškė, kad šalis norėtų dalyvauti šiame projekte.

R. T. Erdogan sakė, kad ateityje Iranas ir Rusija taip pat gali prisijungti prie projekto, „kai bus tinkamos sąlygos“. Tačiau Irano dalyvavimui nepritaria ES ir Jungtinės Valstijos.

„Nabucco“ projekto rėmėjai tikisi, kad nutiesus šį 3,300 km ilgio dujotiekį, juo apeinant Rusiją kasmet į Austriją per Turkiją ir Balkanus bus

tiekiama iki 31 mlrd. kubinių metrų dujų, išgautų Kaspijos jūros regione.

Šiuo metu beveik ketvirtadalį savo sunaudojamų gamtinių dujų Europa gauna iš Rusijos. Šiuo projektu siekiama užtikrinti dujų tiekimą Europai apeinant Rusiją ir Ukrainą. Sausį šioms šalims susiginčius dėl dujų kainų, buvo nutrauktas dujų tiekimas į Europos šalis ir tūkstančiai žmonių viduržiemį liko be šildymo.

Du Europos bankai pareiškė norą finansiškai paremti šį projektą, tačiau analitikai sako, kad dėl pasaulio ekonomikos nuosmukio gali būti sudėtinga surinkti projekto įgyvendinimui būtinas lėšas. Be to, analitikai abejoja, ar bus pakankama dujų pasiūla.

„Nabucco“ varžosi su Rusijos projektu „South Stream“ („Pietų srautas“), kurį įgyvendina Rusijos dujų milžinė „Gazprom“ ir Italijos energetikos susivienijimas „Eni“. Pastarąjį dujotiekį numatyta nutiesti Juodosios jūros dugnu ir juo Rusijos dujos per Bulgariją pasiektų Vakarų Europą.

R. T. Erdogan, kurio šalis siekia tapti ES nare, sakė, kad „Nabucco“ dujotiekis leis „Turkijai užimti svarbesnę vietą“ garantuojant Europos energetinį saugumą ir padės siekti narystės Bendrijoje.

Obama baigė apsilankymą Afrikoje

Akra, liepos 12 d. (AFP/BNS) – JAV prezidentas Barack Obama šeštadienį išvyko iš Ganos, kur vienos dienos apsilankymą baigė žodžiais, kad ši kelionė į Afriką jam buvo „ypač prasminga“. Ganoje B. Obama baigė savo, kaip JAV prezidento, pirmąją kelionę Afrikos žemyne į pietus nuo Sacharos.

Obama šeštadienį savo tėvo žemyno žmones paragino padaryti galą tironijai, korupcijai bei konfliktams. Jausminga B. Obama apsilankymo Afrikoje akimirka buvo apsilankymas Cape Coast tvirtovėje, kurios purviniuose požemiuose būdavo laikomi vergai, prieš išsiunčiant juos surakintus grandinėmis laivais į Ameriką.

„Tai primena mums apie žmonių gebėjimą daryti dideles piktadarysnes“, – sakė B. Obama, už kurio nugaros matėsi tvirtovė ir vandenynas. Šalia stovint šeimos nariams, JAV prezidentas sakė, jog svarbu tai, kad jo dukterys, augančios tokiomis privilegijuotomis sąlygomis, suprastų istoriją kartais pasisukant tokia žiauria kryptimi.

Svarbiausia B. Obama žinia Afrikai yra ta, kad šio žemyno valstybės, kurias paralyžiuoja perversmai ir chaosas, kaip kad anksčiau buvo

paralyžiuota Gana, gali pavirsti teisėtomis demokratijomis. Pasak JAV prezidento, tam reikia gero valdymo, nepertraukiamo vystymo, geresnės sveikatos priežiūros.

Į pietus nuo Sacharos esanti Afrikos dalis yra vienas skurdžiausių pasaulio regionų.

Iš esmės, B. Obama ryšiai su Afrika, regis, suteikė jam daugiau laisvės kalbant apie šį žemyną, lyg jis sąžiningai kalbėtųsi su draugu. JAV prezidentas be jokių sentimentų kalbėjo apie iššvaistytas galimybes, žiaurumą ir kyšininkavimą pokolonijinėje Afrikoje.

B.Obama Ganoje iš viso praleido mažiau nei 24 valandas, bet per tą laiką netrūko asmeniškų akimirkų, ne taip, kaip per praėjusios savaitės apsilankymus Rusijoje ir Italijoje, kai JAV vadovas dalyvavo daugelyje oficialių susitikimų.

B. Obama dar grįš į Afriką. Tačiau jis užsiminė, kad nesilaikys tradicinio modelio, kai prezidento vizitas skiriamas vien Afrikai, lyg ji būtų atskirta nuo pasaulio reikalų. Vietoje to Afrikos valstybės gali būti dažniau įtraukiamos į jo tarptautinių kelionių planus.

EUROPA

LONDONAS

Londonas šeštadienį minėjo vieną iš žinomiausių miesto simbolių tapusio Big Ben laikrodžio varpo pirmojo dūžio 150-ąsias metines. Jis pirmą kartą išmušė valandas 1859 metų liepos 11 dieną, o nuo to laiko buvo tik retkarčiais sustabdomas remontui arba dėl nepalankių orų. Mūsų laikais Big Ben dažniausiai vadinamas šio laikrodžio bokštas, kuris tapo vienu iš dažniausiai fotografuojamų britų sostinės statinių. Tačiau iš pradžių šį vardą turėjo tik laikrodžio didysis varpas. 96 metrų aukščio laikrodžio bokštas buvo pastatytas atkuriant 1843 metais sudegusius Parlamento rūmus pagal architektų Charles Barry ir Augustus Pugin projektą.

VATIKANAS

Popiežius Benediktas XVI pirmadienį lėktuvu išskrido į Turiną, iš kurio vyks į netoliese esantį Aosta slėnį ir čia dvi savaites ilsėsis. Iš Turino oro uosto popiežius sraigtasparniu skris į Les Combes kaimelį, esantį vos už kelių kilometrų nuo Entro kaimo, kuriame jo pirmtakas Jonas Paulius II paprastai poilsiaudavo vasaros metu. Nuo 2005 metų, kai mirus Jonui Pauliui II Benediktas XVI tapo naujuoju Katalikų Bažnyčios vadovu, tai bus jau trečiasis jo apsilankymas Aosta slėnyje, kurio gyventojai kalba prancūziškai. Benediktui XVI išvykus, kiekvieną trečiądienį rengiamos popiežiaus audiencijos nevyks, tačiau sekmadienį jis aukos mišias Aosta slėnyje.

BERLYNAS

Vokietijos prokurorai pateikė kaltinimus įtariamam nacių koncentracijos stovyklų sargybiniui John Demjanjuk dėl pagalbos nužudant apie 28 tūkst. žydų per Antrąjį pasaulinį karą. 89 metų J. Demjanjuk buvo deportuotas iš Jungtinių Valstijų ir nuo gegužės 12 dienos laikytas viename kalėjime Vokietijos pietuose. Įtariamojo byla bus nagrinėjama Miunchene. Kaip manoma, ji tikriausiai bus viena iš paskutiniųjų Vokietijoje nagrinėjamų bylų dėl nacių

karo nusikaltimų. Ukrainoje gimęs J. Demjanjuk, kuris neigia kaip nors dalyvavęs žydų Holokauste, medicinos ekspertų buvo pripažintas tinkamu stoti prieš teisumą. Simon Wiesenthal centras buvo paskelbęs J. Demjanjuk labiausiai ieškomo įtariamo karo nusikaltėliu.

CENTRINĖ AZIJA

ALMATA

Kazachstano prezidentas Nursultan Nazarbajev pasirašė įstatymų projektų pataisas, kurios sugriežtina interneto kontrolę ir suvaržo, teisių gynėjų nuomone, žodžio laisvę. Dokumentas, priimtas artėjant Kazachstano pirmininkavimui Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijoje (ESBO), prilygina visus interneto tinklalapius žiniasklaidos priemonėms ir suteikia teisę teismams uždaryti juos, jeigu juose esanti informacija bus pripažinta neteisėta. Daug naftos turinčioje Centrinės Azijos šalyje televizija ir dauguma laikraščių palaiko šalies prezidentą, o teismai suranda įvairių dingsčių negausiems opozicijos leidiniams uždaryti.

CCHINVALIS

Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev pirmadienį atvyko su darbo apsilankymu į Pietų Osetiją. Tai pirmas Kremliaus vadovo apsilankymas šiame Kaukazo regione nuo praėjusio metų karo su Gruzija. D. Medvedev sutikimo iškilmėse dalyvavo Pietų Osetijos prezidentas Eduardas Koikoity ir dar keli šimtai žmonių. Gruzijos mėginimas susigrąžinti Pietų Osetiją praeitų metų rugpjūtį žlugo, kai į jį įsiveržė tūkstančiai Rusijos karių, išstūmusių Tbilisio pajėgas. Rusijos kariai pasiliko šiame regione, o Maskva vėliau oficialiai pripažino Pietų Osetijos nepriklausomybę.

PIETŲ AMERIKA

LIMA

Peru spaudžiant stipriam šalčiui mirė maždaug 250 vaikų iki penkerių metų amžiaus. Žiemos mėnesiais Peru, ypač pietiniuose Anduose, nuo plaučių uždegimo ir kitų užkrečiamųjų viršutinių kvėpavimo takų ligų miršta daug vaikų. Tačiau šiais metais stiprūs šalčiai prasidėjo dar kovą, beveik trimis mėnesiais anksčiau nei įprasta. Mokslininkai mano, kad ankstyvų šalčių priežastis – pasaulinė klimato kaita.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Air Freight

Auto Export

Small Packages

Trucking

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

LYDI ŠVENTADIENIS XV EILINIS SEKMADIENIS

UŽDUOTIS DVYLIKAI

Br. RAMŪNAS MIZGIRIS, OFM

Jėzus pasišaukė pas save Dvylika ir ėmė siuntinėti juos po du. Jis davė jiems valdžią netyrosios dvasioms. Liepė, be lazdos, nieko neimti į kelionę – nei duonos, nei krepšio, nei pinigų dirže, – tik apsiauti kurpėmis, bet nesusivilkti dviejų palaidinių. Ir mokė juos: „Į kuriuos namus užeisite, ten ir pasilikite, kolei išvyksite. Jei kurioje vietoje jūsų nepriimtų ir neklausytų, išeikite iš ten ir net dulkes nuo kojų nusikratykite, kaip liudijimą prieš juos.“ Jie iškeliavo, ragino atsiversti, išvarė daug demonų, daugelį ligonių tepė aliejumi ir išgydė. (Mk 6, 7-13)

Žymus mokslininkas Luisas Pasteras († 1895) praleisdavo savo vasaros atostogas viename Prancūzijos kaime. Vakarais žaisdavo šachmatais su klebonu, tačiau šeštadieniais kunigas negalėdavo žaisti, nes turėjo ruošti sekmadienio pamokslui. Vieną dieną jis paklausė Pasterą:

„Kaip Jūs paaiškintumėte mūsų žmonėms, jog Bažnyčia yra dieviškos kilmės?“ Mokslininkas, šiek tiek pamastęs, tarė: „Sakyčiau žmonėms: ‘Atrinkite iš mūsų kaimo dvylika jaunuolių, mokinkite juos dvejus metus viso to, ką žinote, ir po to pasiųskite vieną į New York miestą, kitą – į Londoną, trečią – į Sydney, ketvirtą – į Johannesburg ir taip toliau. Po dviejų tūkstančių metų keliaukite pažiūrėti, ar kas nors apie juos ką nors dar žino.’“

Žmogiškai kalbant, dvylikos apaštalų atvejis buvo ne ką geresnis. Tačiau jų vardai vis dar atmenami. Jie tapo Bažnyčios kolonomis, nes Kristaus galia buvo su jais, kaip jis ir buvo jiems pažadėjęs: „Ir štai aš esu su jumis per visas dienas iki pasaulio pabaigos“ (Mt 28, 20). Būtent juos Kristus išsirinko, kad pasaulis matytų, jog ne jie atlieka šį didelį darbą, bet Dievo malonė, kuri veikia per juos.

Be abejo, tam reikalingas atsižadėjimas, kuklumas, tai yra drąsa remtis ne tiek žmogiškomis pastangomis, kiek tikėjimu į tą, kuris siunčia: „Liepė, be lazdos, nieko neimti į kelionę – nei duonos, nei krepšio, nei pinigų dirže, – tik apsiauti kurpėmis, bet nesusivilkti dviejų palaidinių.“ Krikščionis neturi naudotis pasaulio priemonėmis (pinigais, galia ir jėga), kad užkariautų savo klausytojų dėmesį. Tikras apaštalas nepapirkinėja nė vieno ir nesileidžia paperkamas kitų: galbūt pats bus parduotas už žemą kainą, kaip ir jo Mokytojas (žr. Mk 14, 10-11).

Evangelija visada turi būti skelbiama paprastai, nes Evangelija skelbia kryžių, kuris išgelbėjo pasaulį. Jėzus visų pirma pabrėžia tai, kuo mes turime būti, o ne tai, ką mes turime sakyti. Iš tiesų, šio sekmadienio skaitinyje aptinkame tik vieną žodį, ką apaštalai turi skelbti žmonėms – „ragino atsiversti“, – tuo tarpu girdime ilgą sąrašą nuorodų, kaip jie turi skelbti. Tai, kuo esame, kalba garsiau, negu tai, ką sakome. Kol nesame beturčiai dvasioje, kiekvienas dalykas, kurį duodame arba apie kurį kalbame, nėra dovana, bet – galios rodymas kitiems.

Jau Senajame Testamente mažumas, paprastumas ir silpnumas yra priemonės, kuriomis Dievas keičia pasaulį (žr. 1 Sam 2, 1-10; Iš 3, 11; Ts 7,2). Iš tiesų, „Dievas pasirinko, kas pasauliui atrodo kvaila, kad sugėdintų išminčius. Dievas pasirinko, kas pasauliui silpna, kad sugėdintų galiūnus. Ir tai, kas pasaulio akims – žemos kilmės, kas paniekinta, ko nėra, Dievas pasirinko, kad niekais paverstų tai, kas laikoma kažin kuo, – kad joks žmogus negalėtų didžiulis prieš Dievą“ (1 Kor 27-29).

Šią pamoką gerai išmoko Petras, kai padarė pirmąjį stebuklą. Jis tarė luošam vyrui: „Sidabro nei aukso aš neturiu, bet ką turiu, tą duosiu. Jėzaus Kristaus Nazarėno vardu kelkis ir vaikščiok!“ (Apd 3, 6). Jei Petras ir Jonas tada būtų turėję sidabro ir aukso, tai jie būtų padarę gerą darbą, galbūt įsteigę reabilitacijos centrą luošiams žmonėms arba tiesiog davę pinigų, bet nebūtų pagalvoję, kad turi duoti jam Išganytoją Jėzų.

Išganymas ateina iš kryžiaus slėpinio, kurį apreiškia Dievas. Vargas mums, jei mūsų galia ar išmintis nuvertina kryžių: „Kristus mane siuntė Evangelijos skelbti, tiktai ne žodžių išmintimi, kad Kristaus kryžius neliktų be galios“ (1 Kor 1, 17). Dvylika gali skelbti kitiems atsivertimą tik parodydami, kad jie patys yra atsivertę, nes yra ir gyvena kaip Jėzus.

Evangelijos skaitinys kalba taip pat apie galimybę (beje, palietusią ir Jėzų), jog mokiniai nebus priimti ir išklausti. Tai skausmas, kurį mokiniai turi priimti be liūdesio, nes jiems juk buvo patikėta užduotis, bet ne sėkmė. Mokiniai turėtų nenusiminti, bet eiti ir skelbti Evangeliją kitur, ir, žinoma, ne tam, kad padidintų savo Bažnyčios galią ar narių skaičių, bet tam, kad pasidalintų gautąją dovana, nes gavo iš Jėzaus paliepimą: „Dovanai gavote, dovanai ir duokite!“ (Mt 10, 8).

Delfi.lt

Mieli „Draugo“ leidėjai, rėmėjai ir skaitytojai,

Širdingai sveikinu Jus su prasmingu dienraščio „Draugas“ šimtmečio jubiliejumi, kuris suteikia išskirtinę progą dar kartą pažvelgti į šio leidinio reikšmę pasaulio lietuvių gyvenime.

„Draugo“ nueitas kelias – tai pasaulio lietuvių kelias: nuo grynorių kartos iki po Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo iš jos išvykusių tautiečių.

Tai – lietuviškosios savasties ir gimtojo žodžio puoselėjimo kelias.

Dienraščio puslapiuose nušviesta kelių užsienio lietuvių kartų visuomeninė ir kultūrinė veikla, jo intelektualine ir ideologine diskusijose ieškota sprendimų aktualiausiais mūsų Tautos ir Valstybės egzistencijos klausimais.

Ir jų rasta. Tai ir yra didžiausias „Draugo“ nuopelnas.

Nuoširdžiai tikiu, kad ir ateinančiame šimtmetyje „Draugas“ išliks gyvybingas, plės skaitytojų ratą, tvirtai žengs savuoju keliu ir skleis žinių apie pasaulio lietuvių šeimą.

Rašytinis ir spausdintinis lietuviškas žodis yra ypatingos svarbos kintamasis sudėtingoje tautinio tapatumo išsaugojimo užsienyje lygtyje, o „Draugo“ vaidmuo šios lygties sprendime visuomet buvo, yra ir išliks ypatingai svarbus!

Arvydas Daunoravičius

Tautinių mažumų ir išeivijos prie LR Vyriausybės
generalinis direktorius

Didžiai Gerbiami vienintelio lietuviško dienraščio Vakarų pasaulyje leidėjai ir redaktoriai,

Lietuvos Tūkstantmečio ir „Draugo“ šimtųjų metinių proga norėtume pasveikinti visą „Draugo“ kolektyvą ir palinkėti vienybės ir susitelkimo, pačios geriausios sėkmės ir daug džiaugsmo Garbingo Jubiliejaus proga.

„Draugas“ yra unikalus lietuvių kultūros ir istorijos veiksnys, kuris, be jokios abejonės, svariai prisidėjo prie Lietuvos laisvės bylos išlaikymo bei nepripažinimo politikos suformavimo, sovietams okupavus Lietuvą. „Draugas“, nepriklausomos Lietuvos laisvės varpas, tęsė svarbų Lietuvos valstybės tęstinumo darbą, viešino Katalikų Bažnyčios persekiojimą Lietuvoje caro ir sovietinės okupacijos laikais. „Draugas“ buvo ir yra Lietuvos Nepriklausomybės šauklis, liudijęs ją 1918-aisiais ir vėliau, siekęs sutelkti visas jėgas jos iškovojimui per tamsiuosius Sovietinės okupacijos laikus. Dabar, kai Rytuose kyla rusiškasis fašizmas ir raudonieji ekspansionistai ambicingai ir nuosekliai per energetiką siekia užvaldyti visą Europą – Baltijos valstybėms, Lietuvai, kyla didelis saugumo pavojus būti vėl pavergtoms Rusijos imperijos, jei JAV ir NATO jų nesugebėtų apginti. „Draugas“ padeda ir padės sutelkti viso pasaulio lietuvių nepriklausomybės išlaikymo darbui. Išlaikykime „Draugą“ – Lietuvos nepriklausomybės idealų ir krikščioniškųjų, katalikiškųjų vertybių šauklį!

Šiomis aplinkybėmis, viliamės, kad Lietuvos vyskupų konferencija ir Lietuvos Marijonų provincija išdrįs kreiptis į Amerikos vyskupų konferenciją, Amerikos Marijonų provinciją, Marijonų generolą bei Vienuolių kongregaciją Vatikane, prašydami Amerikos Marijonų provinciją pradėti derybas su „Draugu“, kad dienraštis galėtų pasilikti savo namuose, Marijonų vienuolyne, kuriuos įkūrė lietuviai, kuriuose veikia lietuviška spaustuvė, įsikūręs šimtmetis „Draugo“ archyvas.

Steponas Vaitkevičius

Didžiosios Britanijos Lietuvių katalikų
bendrijos pirmininkas

Darius Furmonavičius

Didžiosios Britanijos Lietuvių katalikų
bendrijos sekretorius

„DRAUGAS“
lietuvių švyturys ir sargas!

Prenumeruokite, pirkite ir skaitykite „Draugą“!

www.draugas.org

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr. 51

Aš pašnabždomis susipažinau su savo gretos bendražygiais. Šalia manęs, kairėje, ėjo vyresnio amžiaus, neaukšto ūgio, kresnas žydelis. Suimtas Vilniuje. Sakėsi, kad ten turėjęs nedidelę batų tepalo gamyklėlę („Imalin” ar „Emalin”). Žodžiu, „kapitalistas”, „išnaudojo darbo žmones”! Už tai ir suėmė. Dešinėje pusėje ėjo jaunas vyrukas, lietuvis. Sakėsi esąs studentu. Jo pavardė buvo tokia pat, kaip mano vardas – Leonas.

Toliau, toje pačioje gretoje, dar atsimenu ėjo buvęs Marijampolės kalėjimo viršininkas Šeštakauskas ar Šeštokaitis. Mūsų gretoje ėjo dar du, taip pat iš Lietuvos. Vienas iš jų buvo ūkininkas nuo Alytaus. Jie sakėsi pavardes (kiekvienas perdavė per gretą), bet aš jau neatsimenu. Be to, aš (turbūt, kaip ir visi), per daug nesigilinau į kitų asmenybes bei praeitį, nes visiems ne tas rūpėjo. Ėjome mažai kalbėdamiesi ir paskendę savo mintyse.

* * *

Buvo karšta, saulėta diena. Vilkdami žvyruotu keliu kojas, kaliniai kėlė dulkių debesis. Jos lipo prie prakaituotų veidų ir sėdo ant drabužių. Aš kojų nevilkau.

Taip pražygiavome apie 10 ar daugiau kilometrų. Varovai sustabdė koloną ir iš sunkvežimių pakeitė sargybinius. Mat šalia kolonos ėjusieji enkavedistai jau buvo pavargę. Tuo metu visai kolonai leido pasitraukti į dešinę plento pusę ir susėsti šalikelėje. O norintiems atlikti „gamtos reikalus”, leido tai daryti čia pat, neišeinant toliau už griovio. Pasijautėme, kaip kokie galvijai tvarte. Žmonės buvo priversti paklusti ir elgtis, kaip gyvuliai. Ši „procedūra” buvo ne iš maloniausių, bet į tai niekas per daug dėmesio nekreipė. Gyvybė buvo svarbiau.

Tada mums, sugadintiems „kruvinojo Smetonos režimo”, atrodė, kad rusai taip elgėsi specialiai, kad iš mūsų pasityčiotų ir dar labiau mus pažemintų. Bet tik vėliau sužinojau, kad jie ir patys panašiai elgėsi. Tokie buvo jų papročiai. Kaune, miesto centre, užėmę geriausius ir brangiausius suimtųjų ir ištremtųjų butus, o vėliau ir „išlaisvintoje” Vokietijoje, po to, kai viską išplėsdavo ir išdaužydavo, prieš išeinant, jie būtinai turėdavo atsižymėti, pridarydami svetainėje ir, kažkodėl, būtinai ant stalo.

Sėdint šalikelėje, jau visi įsidrąsino ir pushalsiu kalbėjosi. Labai kepinu saulę, troškino, ir dauguma pradėjo prašyti sargybinių, kad duotų vandens. Ypač buvo ištroškę ir nuo karščio kentėjo vyresni žmonės. Visi buvome murzini, apnešti storu kelio dulkių sluoksniu. Nuo ėjimo per akmenų skaldą mano kojos buvo kruvinos. Tai pastebėjo kairysis kaimynas „kapitalistas” ir plente man draugiškai pasiūlė savo šaliką, kurį turėjo apsirišęs per juosmenį. Dabar, naudodamasis pertrauka, gana ilgą žydelio šaliką aš perplėšiau per pusę ir apsimuturiavau kraujuotas ir dulkinas pėdas. Iškart pasijutau kaip „kitam pasauly”. Kai griovys tapo išvieta, aplink sklido nemalonūs „natūralūs” kvapai, bet visi kentėm, nejudėjom iš vietos, kad tik ilgiau gautume pailsėti.

4. „Vandens!”

Lauko išvietėje ilsėjomės kokią penkiolika minučių. Po to mus vėl pakėlė į žygį. Kai rikiavo koloną, aš jaučiausi kiek pailsėjęs, tik pergyvenau, kad gal nelabai gerai apsvyniojau kojas, nes einant galėjo atsivynioti, ir tada einantis iš paskos užmins ant mano „batų” ir pargriau. Apie tai garsiau perspėjau savo bendrakeleivius. Išgirdo ir kitoje eilėje, priešakyje stovintis lietuvis. Jis pasirausė kišenėje ir atkišo man gniūžulėlį virvutės („špagato”), kuria greitai sutvirtinau savo „batus”. Taip apsišarvavęs kojas, ėjau jau žymiai laisviau ir lengviau. Eidamas dėkojau savo geradariams, kurie irgi buvo patenkinti, kad galėjo man padėti.

Kurį laiką ėjome tylėdami. Bet po truputį visoje kolonoje kilo kažkoks murmesys, kuris vis stiprėjo ir greit virto visuotinu maldavimu: „Vady, vady, vady!” Tai labai įsiutino enkavedistus. Šonuose einantys sargybiniai po kelis staigiai prišoko prie kolonos pradžios ir šautuvų buožėmis pradėjo negailestingai tvatinti priekyje einančius žmones. Šaukdami: „Bystrėj, bystrėj, bliadi!”. Toks raginimas paskubėti buvo jau neveiksmingas. Žmonės buvo tiek išvarginti, kad nebijojo smūgių. Kolona ėjo vis lėčiau ir lėčiau, ir jautėsi, kad visi yra labai nuvargę. Staiga priekyje pasigirdo keletas šūvių ir rusiški riksmai bei įprastas koliojimasis. Kas ten įvyko, per dulkes ir žmones nebuvo galima įžiūrėti. Kolonos nestabdė, bet iškart pajutome, kad dabar jau pradėjo varyti pagreitintu žingsniu. Visi sužiuo į kairiąją plento pusę. Praeinant ten pamačiau du mūsiškius, vieną netoli kito. Griovyje gulėjo kraujais pasrūvę žmonės, o prie jų stovėjo vienas sargybinis. Per gretas perdavė žinią: nušauti du kaliniai, mėginę iš kolonos pabėgti. Praėjome pro tuos vargšus nužudytuosius ir iškart užsimiršome apie nenumaldomą troškulį ir nuovargį. Bet tik trumpam. Kuo toliau ėjome, tuo labiau jaučiau, kad neiškęsiu nors truputėlį neatsigėręs. Gomuryje tiek išdžiūvo, kad burnoje jaučiau ne liežuvį, o atrodė, lyg būčiau ten įsidėjęs kokią sausą ragožę. Po kelių kilometrų tokio varginančio ėjimo pagaliau priėjome nedidelį tiltą, kurio apačioje tekėjo upelis. Tas upelis buvo mūsų visų vilčių viltis!

Kolonos priekyje sargybinius vežantis sunkvežimis jau buvo sustojęs, o kareiviai buvo išlipę ir nusileidę prie upelio. Jie stovėjo abiejose upelio pusėse ir, atstatę šautuvus, buvo pasiruošę girdyti visą ištroškusią „kaimenę”. Mus sustabdė prie tilto. Tada sunkvežimis, kuris važiavo iš paskos, taip pat sustojo, o iš jo iššokę enkavedistai su savo šautuvais ir kulkosvaidžiais išsidėstė kitoje tilto pusėje. NKVD karininkas, kuris visą laiką važiavo kolonos priekyje, pagaliau pranešė, kad visa kolona turi nusileisti į kairiąją upelio pusę poilsui. Taip pat perspėjo, kad nė vienas kalinys nedrįstų bristi į vandenį ir nemėgintų maudytis. Nepaklusus, bus šaudoma be įspėjimo. Apie jokias maudynes niekas negalvojo – visi puolė prie upelio gerti. Šokau ir aš. Tuokart man šis upelio vanduo pasirodė skaniausias, už visų pasaulio šulinių vandenį. **Bus daugiau.**

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D. KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C. VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

SKELBIMŲ SKYRIAUS

TEL. 773-585-9500

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD ANDREW J. YU, MD

ir partneriai
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ SKAUSMO GYDymo SPECIALISTĖ

7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių
bei kitų skausmų gydymas

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

METAI BUVO TURININGI...

Atkelta iš 4 psl. Ringailė domisi psichologija, mėgsta skaityti, piešti, fotografuoti. Kaip pati sako: „Patinka menas, bet užsidirbti vis tiek reikės...” Tad kol kas tęs mokslus College of the Canyons Valencia, kol nuspręs, kokią kelią pasirinkti.

* * *

Liana Marija Bandziulytė.
Baigė Paraclete High School, Lancas-

ter, California *Magna Cum Laude* ir gavo 12 metų atestatą iš Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos. Lianos meilė yra muzika ir menas. Nuo pat mažens pasirodė lietuviškos mokyklos renginiuose, vaidino filmuose „Mes dainuojame” ir „Gintarėlė” (auksinės žuvytės vaidmuo). Gimnazijoje dalyvavo ir pasižymėjo chore, kasmet dalyvauja Music Ministry Alive kursuose, kuriuose mokosi liturginės muzikos ir vadovavimo. Dalyvauja rinkiniame jaunimo chore, garsiam Religious Education kongrese. Šiais metais su kitais lietuviais jaunuoliais įsteigė etnografinės muzikos grupę, kurią žada toliau puoselėti. Nuo mažens aktyvi ateitininkė; lankė stovyklas Santa Barbara ir Dainavoje, dalyvavo Žiemos kursuose. Skautuose įgijo vyr. skautės laipsnį, stovyklauja Rambyne. Šoka „LB Spindulio” ansamblyje, dalyvauja dainų ir šokių šventėse. Su draugais įsteigė savo kūrybos marškinėlių kompaniją. Pradės muzikos/balso ir grafikos studijas Loyola Marymount University, Los Angeles.

„XX amžiaus slaptieji archyvai”

Atkelta iš 5 psl. 2 estai. Nė vienas lietuvis negrįžo: 4 buvo suimti ir amnestuoti už pagalbą KGB, vienas ilgai kalintas, 4 sušaudyti arba nusizudė.

Iš Amerikos Centrinės žvalgybos permestų 2 desantų, iš 7 lietuvių negrįžo nė vienas. Du buvo suimti. Tai Klemensas Širvyš-Sakalas, panaudotas prieš pagrindžio dalyvius, kalėjo iki 1970 m., ir Jonas Kukauskas-Gardenis, KGB užverbuotas 1951 m., padėjęs išvilioti Lukšą. Trys buvo nužudyti. Tai Lukša, žuvo patekęs į pasalą 1951 m., Benediktas Trumpys-

Rytis, žuvo persekiojamas miško bunkeryje 1951 m., ir Julijonas Butėnas-Margis, nenorėdamas pasiduoti, nušiovė ar buvo nušautas 1951 m.

Tai tokia šių mūsų brolių lietuvių likimo dalia. Daugeliui jų, jei ne visiems, išėjo ne taip, kaip buvo manyta. O britų ir amerikiečių žvalgyboms irgi nepavyko taip, kaip buvo planuota. Nors labai nemalonu pripažinti, tačiau, atrodo, čia geriausiai sekėsi sovietams.

Apreiškimo parapijos choras, New York.

DAINŲ ŠVENTĖS GALERIJA

Tai, kad lietuvių tautą gali suvienyti ne vien krepšinis, bet ir daina, dar kartą įrodė neseniai Vilniuje pasibaigusi dainų šventė „Amžių sutartinė“.

Redakcija jau sulaukė pirmųjų nuotraukų iš šios šventės dalyvių. Tad šiandien „atidarome“ mūsų galeriją, kurioje patalpinsime Jūsų nuotraukas ir įspūdžius iš šios gražios šventės.

Pirmoji nuotraukas atsiuntė šios „galerijos“ sumanytoja Ramunė Kubiliūtė. Ir ko tik nebuvo šioje šventėje – akys raibo nuo liaudies meno, Sereikiškių parke galėjai klausytis įvairiausių ansamblių, o einant pro Katedros aikštę, užmesti akį į supiltą iš žemių Lietuvos „žemėlapi“. Kalnų parkas sukvietė šimtus žiūrovų ir atlikėjų: varinis pučiamųjų skambesys, arklių kanopų garsai... O kur dar ansamblių vakaro dalyviai, įspūdingas šokių vakaras Žalgirio stadione ir, žinoma, didingas šventės uždarymas Vingio parke.

O jau žmonių, žmonių – jūra! Ir sutikti čia galėjai ne tik eilinius žmones, bet ir iš už jūrų atkeliavusius, ir valdžios vyrus bei moteris, ir net išrinktąją prezidentę Dalią Grybauskaitę tautiniu kostiumu. Tarp dalyvių ir mūsų pažįstami – Amerikoje gyvenantys lietuviai. Juos dainų šventės eisenoje ir „pastebėjo“ R. Kubiliūtės fotoobjektyvas.

Redakcija

Choristės iš Montrealio (Kanada) su Quebec provincijos vėliava.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos vaikų choro „Vyturys“, Lemont, dainininkės.
Ramunė Kubiliūtė nuotraukos

Aštuntosios Valdovų rūmų rėmėjų pagerbimo iškilmės

Kaip ir kiekvienais metais Valdovų rūmų paramos fondas vilniečius ir miesto svečius sukvietė į Katedros aikštėje prie atkuriamų Lietuvos valdovų rūmų vykstančias tradicines aštuntąsias Valdovų rūmų rėmėjų pagerbimo iškilmes. Šių metų iškilmės ypatingos tuo, jog jos minimos kartu su Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečio švente. O Lietuvos didžiosios kunigaikštystės Valdovų rūmų atkūrimas yra vienas iš svarbiausių Lietuvos tūkstantmečio programos projektų.

Prieš iškilmes visus susirinkusius linksmino ir viduramžiškus šokių atliko Pilies festivalio kolektyvai „Banchetto musicale“, „Festa Cortese“ ir vokalinis moksleivių ansamblis „Lirum“. Prasidėjus iškilmių ceremonijai kaip ir kiekvienais metais renginio dalyviams pirmieji pasveikino LR Vidaus reikalų ministerijos pučiamųjų orkestras, meno vadovas ir vyr. dirigentas plk. Algirdas Radzevičius.

kaitis ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Regina Narušienė. Po sveikinimo žodžių Vidaus reikalų ministerijos orkestras atliko muzikinę programą.

Per Valdovų rūmų rėmėjų pagerbimo iškilmes įteikiami metų Garbės, Didžiojo statytojo ir Statytojo diplomai. Fondo valdybos pirmininkas A. Vapšys, Valdovų rūmų paramos fondo direktorius Edmundas Kulikauskas įteikė 2009-ųjų metų diplomus ir padėkas: Garbės Statytojo diplomai, aukojusiems 10,000 litų ir daugiau, įteikti – Lietuvos soroptimisčių klubų sąjungai už paramą ir nuolatinį dalyvavimą Fondo veikloje, Mildai Skučas Napjus už paramą atkuriant Saulės laikrodį, UAB „Remmers baltica“ už paramą fasadiniais dažais. Atskirai bus įteiktas Garbės statytojo diplomai UAB „Alytaus prekyba“.

Statytojo diplomai įteikti ir 22 rėmėjams iš Lietuvos ir užsienio, paaukojusiems 1,000 litų ir daugiau. Iš-

Valdovų rūmų paramos fondo direktorius E. Kulikauskas (kaireje) ir valdybos pirmininkas A. Vapšys įteikia Garbės statytojo diplomą Mildai Skučas Napjus už paramą atkuriant Saulės laikrodį.

Valdovų rūmų paramos fondo šauklys aktorius Darius Rakauskas perskaitė poeto Marcelijaus Martinaičio iškilingą tekstą pagerbiant Valdovų rūmų statytojus, rėmėjus ir talkininkus. Buvo dėkota už paramą, nuoširdumą ir patriotizmą, kuriuo jie apgynė šią mūsų valstybingumo viziją – Lietuvos didžiosios kunigaikštystės Valdovų rūmus, dėl kurios reikšmės ir gyvybingumo kartais buvo abejojama. Publika pakartojo šauklio žodžius su atgarsiu Valio! Valio! Valio!

Šventės dalyviams ir rėmėjams sveikinimo žodį tarė Fondo valdybos pirmininkas Algirdas Vapšys, Nacionalinio muziejaus LDK Valdovų rūmų direktorius dr. Vydas Dolinskas, Prezidentas Algirdas Brazauskas, LR kultūros ministras Remigijus Vil-

duoti du Padėkos diplomai. Pirmas diplomai skirtas Lietuvos Respublikos Lietuvos nacionaliniam radiui ir televizijai už informacijos sklaidimą visuomenei transliuojant daugiau kaip 200 video klipų apie Valdovų rūmus.

Antras Padėkos diplomai skirtas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės fondui, jo aktyviam direktoriui taip pat vienam iš Fondo steigėjų Vytautui Kamantui ir išdininkui Juozui Lukui už sutelktą užsienio lietuvių paramą, iš viso apie 67,000 JAV dolerių.

Iškilmių programą vedė aktorius Gediminas Storpirstis, o užbaigė smagiu maršu Vidaus reikalų ministerijos orkestras.

Valdovų rūmų paramos fondo informacija

Valdovų rūmų rėmėjų pagerbimo iškilmių muzikinės programos atlikėjai – LR Vidaus reikalų ministerijos reprezentacinis pučiamųjų orkestras, meno vadovas ir vyr. dirigentas plk. Algirdas Radzevičius.

Baltistikos centro studentai vaidina remdamiesi lietuviškais patarlėmis.
Baltistikos centro nuotr.

Baltistikos centras – dar viena vieta norint išmokti lietuviškai

RIMANTAS ZAGREBAJEV

Rusijos sostinėje verda gyvenimas. Tačiau lietuviško gyvenimo čia nėra labai daug – Lietuvos Respublikos ambasada, lietuviška vidurinė J. Baltrušaičio mokykla, keletas gatvių lietuviškais pavadinimais. O vis dėlto, kokios galimybės čia, Maskvoje, išmokti lietuviškai?

Pernai spalio mėnesį Maskvoje viename žinomiausių Rusijos universitetų – Maskvos valstybiniame Lomonosovo universitete (MGU Lomonosova), buvo įsteigtas Baltistikos centras. O Lietuvių kalba šiame universitete dėstoma nuo 1863 metų. Baltistikos centro paskirtis mokyti lietuvių bei latvių kalbų, sudominti ir suteikti galimybę pažinti Baltijos krašto kultūrą bei istoriją.

Kalbinome šio Centro steigėją **Olgą Siniovą**. Jos teigimu, norinčių pažinti Lietuvą ir pasimokyti kalbos daugėja. Pati pašnekovė yra užaugusi Lietuvoje. „Mano senelis turi lietuviškų šaknų. Mano vaikystė praėjo Lietuvoje. Baigiau mokslus ten. 1990 metais atvykau tęsti doktorantūros mokslų į Maskvą. Taip ir likau čia. Kai krovėmės daiktus išvykdam iš Lietuvos, pirmasis daiktas, įdėtas į dėžes, kaip ir įprasta filologams, buvo rašomoji mašinėlė. O pirmosios knygos, be abejo, buvo lietuvių kalbos žodynai, ketvirtos klasės lietuvių kalbos vadovėlis. Atrodo, nereikalingi daiktai Maskvoje, bet turbūt jaučiau, kad jų prireiks.” – pasakojo O. Siniova.

– **Ar anksčiau čia buvo dėstoma lietuvių kalba?**

– Taip, lietuvių kalbą dėsciau aš, tačiau tai buvo toks specialus kursas studentams, kuriems buvo įdomi kalbos istorija. Kadangi lietuvių kalba yra labai sena, archajiška, ji sudomina studentus. Anksčiau universitete lietuvių kalba priklausė indoeuropiečių šeimos skyriui. Šiuo metu mes atsiskyrėme.

– **Kaip kilo mintis kurti Bal-**

Olga Siniova.

tistikos centrą? Ar dėl padidėjusio studentų poreikio?

– Kaip ir minėjau, lietuvių kalba buvo dėstoma labai seniai – nuo XIX amžiaus vidurio, bet nesivystė latvių kalba. Kita vertus, buvo tik mokslinis interesas. Dabar nutarta rinkti studentus, kurie norėtų mokytis lietuvių kalbą kaip užsienio kalbą. Dabar pasauliui reikia nedidelių šalių kalbų specialistų. Be abejo, į šią specialybę priimama nedaug studentų – 5. Ekonomškai skaičiuojant tai nerentabilu, bet mokslas daug ką sprendžia. Todėl nutarta suburti tokį padalinį. Žinoma, galima būtų kurti katedrą, tačiau mes tik pradėdame veikti. Kita vertus, mes truputį daugiau ir plačiau stengsimės supažindinti su baltų kultūra, ne vien tik dėstysime. Mes turime sutarčių su lietuviška J. Baltrušaičio mokykla Maskvoje, o neseniai Mokslo akademijoje susikūrė baltų, slavų tyrimų

A † A LAIMA LUNECKIENĖ VYŠNIAUSKAITĖ

Mirė 2009 m. liepos 9 d., sulaukusi 84 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Kaune. Gyveno Chicago Ridge, IL.

Giliame liūdesyje liko: vyras Antanas, duktė Daiva Bulicz su vyru Tytus, duktė Gina Cabal, sūnus Algis Luneckas su žmona Ina, pusseserė Ina Kasienė su vyru Jonu; liūdi anūkai Aleksas, Andrius, Gina ir Antanas bei kiti giminės Australijoje.

A. a. Laima buvo aktyvi Lietuvių Skautų organizacijos narė.

Velionė buvo pašarvota pirmadienį, liepos 13 d., nuo 4 v. p. p. iki 9 v. vakaro Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemonte, IL.

Laidotuvės įvyko antradienį, liepos 14 d., 10:30 val. ryto Petkus Lemont laidojimo namuose, iš kur a. a. Laima buvo palydėta į Pal. Jurgio Matulaičio misiją, kurioje 11 val. r. aukotos šv. Mišios. Po šv. Mišių laidotuvių apeigos privačios.

Vietoje gėlių prašome aukoti „Saulutei” arba „Lietuvos vaikų viltis” organizacijai.

Liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

PADĖKA A † A MARIJA KLIMKAITYTĖ PROŠKIENĖ

Mirė 2009 m. gegužės 27 d. Scottsdale, AZ.

A. a. Marijos atminimui „Draugui” aukojo: **227** dol. David G. Court, **50** dol. J. Coates, Y. Irei-Cole, G. Bishop; **25** dol. Corky Cockburn, Nancy Mackie, D. Abbate, W Gerullis.

Nuoširdžiai užjaučiame šeimą ir artimuosius bei dėkojame aukotojams.

„Draugas”

centras.

tam tikrą ryšį su Lietuva.

– **Iki jūsų centro buvo specialūs kursai. Po to jūs atidarėte šį Baltistikos centrą. Kiek sulaukiate studentų?**

– Kai susikūrėme, žinoma, pradėjome veikti plačiau. Reklamavomės, buvo ir kultūros dienos, iškilmingas Centro atidarymas. Buvo jaunųjų konferencija. Dabar mokosi 13 studentų. Visi jie studijuoja tvirtai nusiteikę. Šie studentai nėra mūsų Centro specialistai. Turime ir studentą iš Teisės fakulteto. Jau nuo rugsėjo turėsime tikrųjų mūsų padalinio studentų, būsimųjų lituanistų. Jie turės po 8 lietuvių kalbos valandas per savaitę.

– **Su kuo bendradarbiauja Baltistikos centras?**

– Mūsų fakultetas pasirašė bendradarbiavimo sutartį su Vilniaus universitetu (VU) ir Vilniaus pedagoginiu universitetu (VPU). Mes ruošiamo bendras konferencijas su jais. Jie mums atsiunčia medžiagos dėstymui.

– **Iš kur tas studentų sudi-**

domėjimas lietuvių kalba?
– Visų pirma tai reikalinga kalbos istorijai. Kita vertus, būna, kad studento tėvelis arba močiutė gyveno Lietuvoje arba lankėsi ten. Daugiausia dėl to, kad Lietuva yra žinoma, yra būta Lietuvoje, kai kurie turi bičiulių Lietuvoje. Visi studentai turi

– **O ar yra studentų, nebu-**

vusių Lietuvoje?
– Taip, yra. Liepos mėnesį jie važiuos į trijų savaitių kursų kalbą tobulinti. Jie nėra buvę Lietuvoje ir važiuoja pirmą kartą.

– **Kokios yra galimybės žmogui, kuris gyvena Maskvoje ir nori išmokti lietuviškai? Ar jis gali kreiptis į jūsų Centrą?**

– Tokie kursai yra Baltrušaičio mokykloje. Žinau daug norinčių, sulaukėme skambučių. Jeigu susirinks bent 6 entuziastai, pasiūlysiu kompleksinius lietuvių kalbos kursus. Jie bus vakariniai, nebrangūs kursai.

– **Ar tautinės šventės yra minimos jūsų grupėje?**

– Taip. Per šventes studentai vaidina, dainuoja. Per susibūrimus turime tradiciją – uždegti žvakę. Tai yra baltų simbolis, tyrumo, šilumo, aktyvumo ženklas. Prisimename Baltijos kelią. Studentams nuolat pasakojau apie šventes, tradicijas. Žiūrėjome filmą „Niekas nenorėjo mirti”, kartu vertėme ištraukas. Per kiekvieną užsiėmimą duodu išmokti po tris patarles. Jau buvo suvaidintas spektaklis apie lietuvišką duoną.

Sutrumpinta

Lietuviams.com

PSICHOLOGINĖS PAGALBOS LINIJA

Skambinti tel.: 1-866-438-7400
pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 6 val. v. iki 10 val. v.
Konfidencialumas garantuojamas

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Liepos 15 d., trečiadienį, tradicinių popiečių metu „Seklyčioje“** (2711 W. 71st. St., Chicago) 2 val. p. p. lankysis kun. Valdas Aušra – LB Socialinio skyriaus viceprezidentas ir „Paguodos telefono“ steigėjas. Svečias papasakos apie naujai įsteigtą Psichologinės ir dvasinės pagalbos draugiją. Po programos pasivaišinsite skaniu „Seklyčios“ maistu. Visi kviečiami. Tel. pasiteiravimui: 773-476-2655.

◆**Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos Čikagos skyrius** praneša, kad šv. Mišios už lakūnus didvyrius Steponą Darių ir Stasį Girėną, tragiškai žuvusius prieš 76 metus, liepos 17 d., bus atnašaujamos sekmadienį, liepos 19 d., 10:30 val. r. Švenčiausiosios Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje.

◆**Švenčiant Lietuvos vardo tūkstantmetį** Balzeko lietuvių kultūros muziejus kartu su JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros taryba, Lietuvos nacionaliniu muziejumi ir Čikaga-Vilnius susigiminiavusių miestų komitetu nuoširdžiai kviečia į parodos atidarymą „Kryždirbystė Lietuvoje“ 2009 m. liepos 24 d., penktadienį, 7 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629. Paroda veiks iki rugpjūčio 31 d., 2009. Muziejus atidarytas kasdien, nuo 10 val. r. iki 4 val. p. p.

◆**Atveskite savo vaikučius į Pipirų ratelį!** Kiekvieną savaitę tėveliai su savo vaikučiais keletą valandėlių gali praleisti lietuviškoje aplinkoje – dainuoti, žaisti, kurti rankdarbius ir pietauti. Rudens semestras prasideda 2009 m. rugsėjo 14 d. Kviečiame vaikus nuo 18 mėn. iki 4 metų. Vaikai ratelį gali lankyti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais, arba penktadieniais nuo 9:30 val. r. iki 11:30 val. r. (pagal pasirinkimą). Siūlome vieną popietinę klasę – trečiadieniais nuo 11:30 val. r. iki 1:30 val. p. p. Renkamės Pasaulio lietuvių centre, Lemont. Visais klausimais kreipkitės į Ingridą Naudžiūtę-Sherpitis tel.: 312-621-4824. Vietų neturime daug, tad paskubėkite užsiregistruoti! Registracija vyks iki rugsėjo mėn. pabaigos.

◆**Spalio 11 d. vyks kasmetinis Čikagos maratono bėgimas.** Kviečiame visus, bėgsiančius šių metų Čikagos maratoną, registruotis el. pašto ad-

resu: agne@konsulatas.org arba tel.: 312-397-0382, trump. nr. 204 (Agnė Vertelkaitė). Žinutėje nurodykite savo vardą ir pavardę, telefono numerį bei el. pašto adresą. Jau nuo birželio 13 d. kiekvieną šeštadienį 9 val. r. „Waterfall Glen Forest Preserve“ parke (Cass Ave & Northgate Rd., Willowbrook, IL 60527) vyksta maratono bėgimo treniruotės.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆**Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo seserys** (600 Liberty Highway, Putnam, CT 06260-2503, tel. 860-928-7955) ir Rytinio pakraščio rėmėjų valdyba praneša, kad Lietuvių susiartinimo šventė – gegužinė bus sekmadienį, liepos 26 d. seselių sodyboje. Dieną pradėsime šv. Mišiomis, kurias koncelebruos vienuolyno kapelionas kun. Arvydas Žygas ir svečiai kunigai. Išbandysime savo laimę dovanų loterijoje; pasigrožėsime jaunimo stovyklos pasirodymu; galėsime įsigyti meno kūrinių, skanėstų ir lietuviškos duonos, pasivaikinti seselių ir rėmėjų paruoštais valgiais bei susitikti su savo pažįstamais.

◆**Rugpjūčio 2 d. 2 val. p. p. (EST)** Dainavos stovykloje, Manchester, MI įvyks Amerikos lietuvių Romos katalikų federacijos (ALRKF) Dainavos jaunimo stovyklos rėmėjų metinis suvažiavimas. Rėmėjai prašomi gausiai dalyvauti. Tą pačią dieną vyks tradicinė stovyklos metinė šventė, kuri prasidės 12 val. p. p. (EST).

◆**The Anthracite Heritage Museum, McDade Park, Scranton, PA** rugpjūčio 2 d. nuo 12 val. p. p. iki 5 val. p. p. vyks Lietuvos diena. Muziejuje bus rodomi lietuviški filmai, veiks šiai dienai suruošta paroda, skambės lietuviška muzika. Tel. pasiteiravimui: 570-963-4804.

◆**Brockton lietuviai kviečia tautiečius** rugpjūčio 16 d. 2 val. p. p. į naujo paminklo „Žuvusiems už Lietuvos laisvę“ atidengimo iškilmes. Paminklas bus atidengtas Nukryžiuotojo Jėzaus seselių vienuolyno kapinėse, 16 Thatcher St., Brockton, MA. Kartu bus paminėtos 90-osios Šaulių sąjungos įsteigimo metinės. Tel. pasiteiravimui: 978-685-4478 (Jonas Stundžia); 508-586-0650 (M. Bizinkauskas arba 781-982-0765 (Linas Sužiedėlis).

Kartu su visais lietuviais pasaulyje liepos 5 d. „Tautišką giesmę“ giedojo ir lemontiečiai. Lemonte himnas buvo giedamas net dvejose vietose: Kryžių kalnelyje (nuotraukoje) ir Lietuvių dailės muziejuje.

*Net ir šiais sunkiais ekonominiais laikais **Lietuvių Fondas** parėmė lietuvišką veiklą išeivijoje. Finansinės Fondo paramos šiais metais sulaukė ir „Draugas“. Ačiū LF tarybai, Pelno skirstymo komitetui už mūsų darbo įvertinimą ir suteiktą galimybę toliau tęsti darbą.*

Redakcija

Maloniai kviečiame visus į Maironio lituanistinės mokyklos 50-mečio pokylį, kuris įvyks rugsėjo 26 d. 6 val. v. Pasaulio lietuvių centro Jaunimo rūmuose.

Programoje: trumpametražinis filmas, gros pučiamųjų orkestras „Gintaras“, šokiams gros Povilo Strolis vadovaujamas ansamblis. Bilieto kaina 50 dol. Daugiau informacijos tel.: 708-424-8605 (Regina Saulienė).

„Draugo“ šimtmečiui skirta paroda bus rodoma Lietuvoje

„Draugo“ 100-mečiui skirta paroda, šiuo metu rodoma Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre spalio 14 d. atidaroma Lietuvos Respublikos Vyriausybės rūmuose. Vėliau paroda bus perkelta į Seimo rūmus. Norint parodą nuvežti į Lietuvą, ją reikia pritaikyti Lietuvos žiurovui, išleisti parodos katalogą ir apmokėti persiuntimo išlaidas. Tam reikalingos lėšos, kurių trūksta.

Draugo fondas ir Čiurlionio galerija kreipiasi į Jus, gerb. skaitytojai. Būtime dėkingi, jei ištiestumėte pagalbos ranką ir finansiškai paremtumėte šį projektą. Čekius siųsti adresu: Draugo fondui su nuoroda „Šimtmečio paroda“, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629 arba „Šimtmečio paroda“, Čiurlionio galerija, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. Iš anksto dėkojame už pagalbą.

Gausus būrys sekmadienį, liepos 12 d., susirinko į architektūrinę iškylą Čikagos upe laivu „Chicago's First Lady“. Ekskursiją vedė prof. Jurgis Anyšas, grojo pučiamųjų orkestras „Gintaras“. Kadangi visi norintys negalėjo sutilpti, šiais metais numatoma organizuoti dar vieną tokią ekskursiją.

Inos Stankevičienės nuotraukos

